

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในกระบวนการผลิตข่าวในสังคมสารสนเทศ” โดยใช้การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ และใช้แบบสอบถามนักข่าวเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยนำเสนอ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การดำเนินงานและรูปแบบการให้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน

ในส่วนนี้ผลการวิจัยนำเสนอโดยวิเคราะห์จากเอกสารและคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ 4 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. ศูนย์ข้อมูลมติชน
2. ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
3. ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น
4. ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ

ศูนย์ข้อมูลมติชน

คุณนันทนา เรียนคี ผู้ช่วยผู้จัดการศูนย์ข้อมูลมติชน (สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2539) ได้อธิบายถึงความเป็นมาและลักษณะของศูนย์ข้อมูลมติชนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความเป็นมา

ผู้ช่วยผู้จัดการศูนย์ข้อมูลมติชน ให้ความละเอียดว่า ศูนย์ข้อมูลมติชนก่อตั้งขึ้นพร้อมกับเกิดหนังสือพิมพ์มติชน ประมาณปี พ.ศ. 2516 ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ และภาพข่าวจากกองบรรณาธิการ ศูนย์ข้อมูลมติชนจึงเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เก่าแก่ มีข้อมูลย้อนหลังถึงกว่า 20 ปี ในสมัยแรกศูนย์ข้อมูลตัดเก็บข่าวเฉพาะที่กองบรรณาธิการต้องใช้จริง ๆ เท่านั้น และจัดเก็บข่าวด้วยการแบ่งเป็นหมวดหมู่ใหญ่ ๆ ต่อมาเนื่องจากกิจการของบริษัท เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการผลิตหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ในเครือมากขึ้น ความต้องการใช้ข้อมูลมีมากขึ้นทำให้ต้องเก็บข่าวมากขึ้น และเมื่อจำนวนข่าวมากขึ้นจึงต้องคิดวิธีการ เก็บข่าวให้สามารถค้นหาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ปี พ.ศ. 252๐ ได้ มีการนำระบบการจัดเก็บข้อมูลแบบบรรณารักษ์มาใช้ สร้างระบบที่เหมาะสมกับงานหนังสือพิมพ์ ทำให้การค้นหาข่าวของกองบรรณาธิการสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นโดยนำระบบเลขทศนิยมและตัวอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษมาใช้เป็นรหัสกำกับเลขหมู่กฤตภาคที่แบ่งไว้เป็นเรื่อง ๆ

ต่อมาบริษัท มติชน จำกัด ได้จัดตั้งศูนย์สารนิเทศหรือศูนย์ข้อมูลขึ้นในปี 2532 เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบริษัทเพื่อให้บริการแก่กองบรรณาธิการที่ทำหน้าที่ผลิตข่าวสาร และบทความนานาชนิดให้แก่หนังสือในเครือบริษัทมติชนให้เป็นหนังสือที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลากรทุกวงการ บริษัทจึงได้ปรับปรุงโครงสร้างห้องสมุดให้เป็นศูนย์ข้อมูลตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นมา

โครงสร้างการทำงานของศูนย์ข้อมูลมติชน

สำหรับโครงสร้างการทำงานนั้น เมื่อศูนย์ข้อมูลมติชนปรับปรุงให้เป็นศูนย์ข้อมูลที่มีระบบสารสนเทศพร้อมแล้ว ศูนย์ข้อมูลมติชนแบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ 5 แผนก ดังต่อไปนี้

1. แผนกธุรกิจข้อมูล
2. แผนกเอกสารสนเทศ
3. แผนกคอมพิวเตอร์
4. สำนักวิจัย

5. ห้องสมุดภาพ

แผนกธุรกิจข้อมูล

แผนกธุรกิจข้อมูลทำหน้าที่บริการหน้าเคาเตอร์ และขายข้อมูลกฤตภาค (News Clippings) ให้กับลูกค้า ปัจจุบันมีลูกค้าเป็นบริษัททั่วไปประมาณ 60 บริษัท บริการ News Clippings มีบริการ Clippings Online ด้วย สามารถส่งข้อมูลผ่านทางคอมพิวเตอร์ให้กับลูกค้าได้เลย

บุคคลากรศูนย์ข้อมูลมีประมาณ 55 คน แผนกธุรกิจข้อมูลมีบุคคลากรมากที่สุด ซึ่งต้องเริ่มงานตั้งแต่ 4.00 น. แผนกนี้จะมีลูกจ้างสำหรับตัดปะข่าวประมาณ 10 คน จะต้องเริ่มงานประมาณ 3.00 - 4.00 น. บรรณารักษ์เริ่มงานประมาณ 4.00 - 4.30 น. เพื่อแยกข่าว ฝ่ายนี้มีประมาณ 20 คน ทำหน้าที่แยกข่าวทั้งหมดเพื่อจัดส่งให้ลูกค้า โดยมีพนักงานส่งเอกสารไปส่งให้ ต้องถึงมือลูกค้าประมาณ 10.00 - 11.00 น. บริษัทลูกค้าส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพ ถ้าบริษัทโดยอยู่ไกลเกินไป อาจจะไม่รับบริการหรือคิดค่าขนส่งเพิ่ม

ศูนย์ข้อมูลมีในอนาคดจะทำธุรกิจขายข้อมูลให้จริงจังกมากขึ้น ปัจจุบันมีบริการขายข้อมูลทางโทรสารด้วย ชำระค่าบริการโดยให้ลูกค้าโอนเงินเข้าบัญชีของศูนย์ข้อมูล บรรณารักษ์ของศูนย์ข้อมูลมีจะต้องทำหน้าที่เป็นนักเอกสารสนเทศ เพราะต้องนำข้อมูลข่าวต่าง ๆ มาวิเคราะห์และสรุปให้เป็นระเบียบเพื่อให้เป็นข้อมูลที่ขายได้ และเก็บเข้าฐานข้อมูลเพื่อเตรียมไว้ขายต่อไป ส่วนใหญ่การขายข้อมูลทางโทรสารจะไม่ใช่ลูกค้าประจำ มักจะเป็นรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ หรือนักธุรกิจที่ต้องการข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

แผนกเอกสารสนเทศ

แผนกเอกสารสนเทศ คือบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์หมวดหมู่ ให้คำค้น (Key Word) แยกหัวเรื่อง รวมทั้งพิมพ์เข้าระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ลูกค้าสามารถสืบค้นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ได้

บรรณารักษ์ที่มีหน้าที่ในการให้หัวเรื่อง และแยกข่าวใส่แฟ้มข่าว จะแบ่งเป็น 10 ฝ่าย ตามระบบการให้หัวเรื่องกฤตภาค แต่บรรณารักษ์ทุกคนต้องหมุนเวียนเปลี่ยนกันทำงานให้ครบทุกหมวด เพื่อให้ได้เรียนรู้งานทั้งหมด จะได้สามารถหาข่าวให้นักข่าวได้ในทุกหัวเรื่อง

แผนกคอมพิวเตอร์

แผนกคอมพิวเตอร์ประกอบด้วย Programmer ที่ทำหน้าที่ดูแลระบบ VTLS ซึ่งเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางบรรณารักษศาสตร์ที่ศูนย์ข้อมูลมติชนเลือกใช้ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่พัฒนาโปรแกรมที่ใช้ทำ Clippings Online และทำหน้าที่กวาดตรวจ (Scan) ข่าวลงในฐานข้อมูลด้วย

ปัจจุบันแผนกคอมพิวเตอร์กำลังพัฒนาให้ระบบ VTLS สามารถดึงข้อมูลข่าวที่นักข่าวพิมพ์จากกองบรรณาธิการลงมาจัดเก็บในฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลในระบบ VLTS ได้เลย เพื่อลดขั้นตอนในการกวาดตรวจ (Scan) ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน และประชาชาติธุรกิจ แต่ข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นต้องใช้ในการกวาดตรวจ (Scan) ต่อไป เมื่อกวาดตรวจ (Scan) ข่าวเข้าไปในฐานข้อมูลแล้ว บรรณารักษ์ต้องมาแยกและให้หัวเรื่องอีกครั้งหนึ่งด้วย

สำนักวิจัย

สำนักวิจัยมติชนเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งของศูนย์ข้อมูลมติชน เกิดขึ้นจากแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์บ้านเมือง สำนักวิจัยมติชนจึงจัดทำมติชนโพลขึ้นมา เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น โดยผ่านระเบียบวิธีการวิจัยตามหลักวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นสำคัญทางการเมือง การทำนายผลการเลือกตั้ง หรือความนิยมรายการบันเทิงต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์เป็นประจำในมติชนสุดสัปดาห์ นอกจากนี้สำนักวิจัยมติชนยังทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ในเครือมติชนทั้งหมด เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงเนื้อหา ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน

นักวิจัยจะมีหน้าที่คิดโครงร่าง และวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งหมด รวมทั้งผู้ช่วยต้องช่วยกันประสานงานเพื่อรับงานไปสู่สถานที่ต่าง ๆ จนได้ข้อมูลกลับมา และนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัยในส่วนสำนักวิจัยมีบุคลากรเป็นนักวิจัยจำนวน 3 คน และผู้ช่วยวิจัยอีก 3 คน รวมเป็น 6 คน งานวิจัยส่วนใหญ่ต้องออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูล สำนักวิจัยจะมีผู้ประสานงานอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด และจะมีทีมเก็บข้อมูลภาคสนาม

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ผู้ประสานงานจัดการให้ออกไปเก็บข้อมูลให้อีกทีหนึ่ง หรือบางกรณี สำนักวิจัยสามารถใช้นักข่าวส่วนภูมิภาคออกไปเก็บข้อมูลได้ โดยจ่ายค่าแรงให้ต่างหาก

ปัจจุบันสำนักวิจัยมติชนรับทำวิจัยให้กับบุคคลภายนอกเพื่อหารายได้เข้าบริษัท หากต้องการให้สำนักวิจัยมติชนทำวิจัยให้สามารถเสนอหัวข้อมาได้ สำนักวิจัยจะทำเป็นโครงร่างเสนอกลับไป โดยบอกว่ามีวิธีการวิจัยอย่างไร และงบประมาณเท่าไร

ห้องสมุดภาพ

ห้องสมุดภาพเป็นอีกแผนกหนึ่งที่ศูนย์ข้อมูลรับผิดชอบ ภาพที่จัดเก็บมีตั้งแต่ปี 2516 ซึ่งเป็นปีก่อนคั้งหนังสือพิมพ์มติชน มีทั้งภาพข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ภาพประวัติศาสตร์ ภาพสถานที่ท่องเที่ยว ภาพบุคคล และภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ทุกภาพจัดเก็บอย่างเป็นระบบ คั่นห่างง่าย ห้องสมุดภาพจัดเก็บภาพ ฟิล์ม และสไลด์ทั้งหมด ซึ่งเป็นภาพจากนักข่าวของมติชนเท่านั้น ห้องสมุดภาพแยกไปอยู่ต่างหากที่ชั้นสองของบริษัทมติชน บรรณารักษ์ห้องสมุดภาพ มีประมาณ 6 คน

สำหรับห้องสมุดภาพได้เปิดบริการแก่บุคคลภายนอกแล้ว และได้รับความนิยมจากบริษัท โฆษณา และบริษัททำสไลด์ มัลติวิชชั่น หลายแห่ง โดยให้บริการในลักษณะ Copy หรือเข้ามาขอคูด่อน ค่าบริการมีทั้งราคาเช่า กับราคา Copy ซึ่งจะไม่เท่ากัน

การสร้างระบบจัดหมู่กฤตภาคของศูนย์ข้อมูลมติชน

ในเรื่องของการจัดหมู่กฤตภาค (Clippings) นั้น ระบบการจัดหมู่ที่นำมาใช้สำหรับงานกฤตภาคของศูนย์ข้อมูลมติชนเป็นระบบตัวเลข (000 - 009) ซึ่งจะมีเลขหมู่หัวข้อใหญ่ และมีตัวอักษรมาประกอบบ้างเฉพาะบางหัวข้อที่ต้องการแยกละเอียด นอกจากนี้แต่ละเลขหมู่สามารถเพิ่มเติมหัวข้อข่าวใหม่ ๆ ที่ไม่มีมาก่อนลงไปได้อย่างสะดวก เป็นระบบที่สามารถยืดหยุ่นในการเพิ่มหรือขยายเลขหมู่ได้โดยไม่ต้องแก้ไขเลขหมู่เดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้ของผู้ใช้มากขึ้น สามารถปรับขยายตามหัวข้อข่าวใหม่ๆ ได้ และสามารถนำไปใช้กับคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสม

ตัวอย่างเช่น

- 4024 การเลือกตั้ง
 4024ก กทม. --การเลือกตั้ง
 โดยระบุปีการเลือกตั้งนั้น ๆ เช่น
 4024ก/2535 กทม.--การเลือกตั้ง
 หมายถึงการเลือกตั้งในเขต กทม.ปี 2535
 4024ส ส.ส.--การเลือกตั้ง
 ระบุปีและภาคของการเลือกตั้งนั้น ๆ
 4024ส/2535/ภก ส.ส.-- การเลือกตั้ง -- ภาคกลาง
 4024ส/2535/ภน ส.ส.-- การเลือกตั้ง -- ภาคเหนือ
 4024ส/2535/ภจ ส.ส.-- การเลือกตั้ง -- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 4024ส/2535/ภอ ส.ส.-- การเลือกตั้ง -- ภาคตะวันออก
 4024ส/2535/ภต ส.ส.-- การเลือกตั้ง -- ภาคใต้

นอกจากนี้ ศูนย์ข้อมูลมติชนมีการจัดทำคู่มือการจัดเก็บกฤตภาคไว้ด้วยเพื่อให้บรรณารักษ์สามารถค้นหาข้อมูลได้รวดเร็วขึ้น

ข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลมติชน

ข้อมูลข่าวสารประเภทใหญ่ ๆ ที่มีในศูนย์ข้อมูลมติชน แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. กฤตภาค (Clippings)
2. หนังสือพิมพ์
3. หนังสือทั่วไปและนิตยสาร

นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในการตัดข่าวทำกฤตภาคของศูนย์ข้อมูลมติชนนั้น ส่วนใหญ่จะตัดจากหนังสือพิมพ์ในเครือ คือ มติชน ข่าวสด และประชาชาติธุรกิจ เป็นหลัก ประมาณ 60 - 70 % นอกจากนั้นเป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ แห้มข่าวตั้งแต่ปี 2532 จนถึงต้นปี 2538 มีประมาณ 2,700 - 3,000 แห้ม

ในส่วนของหนังสือพิมพ์เย็บเล่มจะเก็บเฉพาะหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสด และประชาชาติธุรกิจ เท่านั้น ฉบับอื่นจะมีย้อนหลังแค่ 2 เดือน

ส่วนข้อมูลประเภทหนังสือและนิตยสารศูนย์ข้อมูลเป็นคนสั่งซื้อเองทั้งหมดเพื่อเอาไว้ให้บริการแก่นักข่าวและบุคคลทั่วไปที่มาใช้บริการ นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลยังต้องสั่งซื้อหนังสือและนิตยสารให้กองบรรณาธิการต่าง ๆ ด้วย โดยกองบรรณาธิการจะแจ้งมาว่าต้องการหนังสือและนิตยสารใด ศูนย์ข้อมูลจะเป็นคนสั่งซื้อให้ และแจกจ่ายไปตามกองบรรณาธิการต่าง ๆ

นิตยสารในศูนย์ข้อมูลมีประมาณ 50 - 60 ชื่อ ส่วนใหญ่เป็นนิตยสารผู้หญิงทั่ว ๆ ไป แต่วารสารภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะไม่มีในศูนย์ข้อมูลเพราะกองบรรณาธิการข่าวต่างประเทศจะเป็นคนสั่งซื้อเอง

รูปแบบการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์ข้อมูลมติชน

ปัจจุบันทุกวันศูนย์ข้อมูลมติชนจะต้องส่งบรรณารักษ์ขึ้นไปประชุมข่าวกับกองบรรณาธิการ เพื่อจะได้ทราบว่าวันนี้จะเน้นข่าวอะไร และต้องกลับมาสรุปให้บรรณารักษ์คนอื่นฟัง และถ้าในที่ประชุมข่าวต้องการให้ช่วยหาข่าวใดเตรียมไว้ให้ก่อน บรรณารักษ์ก็จะจัดการให้เพื่อความรวดเร็วในการทำงานของกองบรรณาธิการ

ส่วนในด้านการให้บริการนักข่าวและบุคคลทั่วไปของศูนย์ข้อมูลมติชนนั้น คุณนันทนา เรียงดี กล่าวว่า เมื่อนักข่าวต้องการเพิ่มข่าวเรื่องใด บรรณารักษ์จะเป็นผู้หยิบให้ นักข่าวไม่ได้รับอนุญาตให้ไปหยิบเพิ่มข่าวเองและไม่สามารถนำเพิ่มข่าวออกนอกศูนย์ข้อมูล แต่สามารถถ่ายเอกสารข่าวออกไปได้ หากต้องการข่าวชิ้นไหนต้องมาบอกให้บรรณารักษ์แยกข่าวนั้นออกและนำไปถ่ายเอกสารให้ โดยนักข่าวไม่ต้องเสียค่าบริการถ่ายเอกสาร แต่มีข้อจำกัดถ่ายเอกสารได้ไม่เกิน 2 ข่าว ต่อ 1 เพิ่ม หากกรณีที่ต้องนำเพิ่มข่าวออกนอกศูนย์ข้อมูล นักข่าวต้องให้หัวหน้าโต๊ะข่าวทำหนังสือแจ้งมาที่ศูนย์ข้อมูล จึงจะได้รับอนุญาตให้นำเพิ่มข่าวออกไปได้ และถ้านักข่าวทำเพิ่มข่าวหายจะมีระเบียบในการลงโทษ เช่น คัดเงินเดือน เป็นต้น

ศูนย์ข้อมูลมติชนมีนักข่าวเข้ามาใช้บริการประมาณวันละ 20 - 30 คน ส่วนใหญ่เป็นนักข่าวจากหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ เพราะเป็นหนังสือพิมพ์ราย 3 วัน ต้องการข่าวที่วิเคราะห์เจาะลึกมากกว่าหนังสือพิมพ์รายวัน ถ้าเป็นนักข่าวจากมติชนโต๊ะข่าวหน้าหนึ่งและข่าวการเมืองจะใช้บริการศูนย์ข้อมูลมากที่สุด

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล

สำหรับด้านการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้นั้น ศูนย์ข้อมูลมติชนได้เลือกระบบ VTLS มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ระบบ VTLS เป็นโปรแกรมจากต่างประเทศแต่มีตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย โปรแกรม VTLS เป็นชื่อ Soft Ware ที่สร้างขึ้นมาเพื่อระบบงานในห้องสมุด โดยเฉพาะ เรียกว่า Library Automation ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลในเรื่องของการทำรายการทั้งหมด สามารถ scan News Clippings และนำไปเชื่อมกับข้อมูลที่พิมพ์ เข้าไปได้ด้วย ระบบนี้จะเชื่อมโยงไปยังกองบรรณาธิการทั้งหมดของมติชน ในระบบ VTLS ที่เชื่อมโยงไปยังกองบรรณาธิการนั้น ผู้ต้องการค้นข้อมูลเพียงแค่พิมพ์หัวข้อข่าว หรือชื่อบุคคลที่ต้องการ หน้าจอ ก็จะปรากฏรายละเอียดหัวข้อข่าว หรือประวัติบุคคล จากนั้นก็สามารถเลือกดูเนื้อหาข่าวหรือประวัติบุคคลได้บนหน้าจอ ระบบ VTLS ช่วยอำนวยความสะดวกให้นักข่าวสามารถเลือกสรรข้อมูลที่ต้องการได้ง่ายขึ้น โดยใช้คำค้น And or Not หรือระบุวันที่ หรือชื่อหนังสือพิมพ์ของข่าวที่ต้องการลงไป ในการทำฐานข้อมูล VTLS ศูนย์ข้อมูลมติชนมีนักเอกสารสนเทศเข้ามาทำให้ ส่วนหนึ่งทำไว้เพื่อขายให้กับบริษัทที่เป็นลูกค้า แต่จุดประสงค์หลักเพื่อให้บริการกองบรรณาธิการ

งบประมาณ

งบประมาณที่แน่นอนของศูนย์ข้อมูลมติชนจะเป็นรายจ่ายค่าหนังสือ โดยมีงบประมาณประมาณเดือนละ 5,000 บาท ไม่รวมค่าหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ส่วนค่าหนังสือพิมพ์เดือนละประมาณแสนบาท เพราะต้องใช้หนังสือพิมพ์ในการตัดปะเก็บเข้าแฟ้มข่าวค่อนข้างมาก

ส่วนเรื่องรายได้จากการขายกฤตภาค (Clippings) ได้ประมาณเดือนละ 400,000 บาท และรายได้จากการบริการหน้าเคาเตอร์ ได้ประมาณเดือนละ 400,000 - 500,000 บาท รายได้ทั้งหมดที่ศูนย์ข้อมูลมติชนมีต้องมอบให้บริษัท มติชน จำกัด ทั้งหมด ทุกสิ้นเดือนศูนย์ข้อมูลต้องทำบัญชีแจกแจงรายได้ส่งให้ฝ่ายบัญชีของบริษัท รายได้ทั้งหมดไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในส่วน of ศูนย์ข้อมูลเพราะมีงบประมาณจากบริษัทจัดสรรให้อยู่แล้ว

บทบาทของศูนย์ข้อมูลมดิชนในการเสริมการผลิตข่าว-

ในการทำข่าวนั้นไม่จำเป็นว่าทุกครั้งนักข่าวจะต้องมาค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมที่ศูนย์ข้อมูลเสมอไป เพราะถ้าเป็นลักษณะการรายงานข่าวแบบข่าวประจำวันว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร บางครั้งก็เพียงพอแล้ว แต่ในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญและกระทันหันเกิดขึ้น นักข่าวไม่ทราบมาก่อนว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น ศูนย์ข้อมูลจะต้องเป็นแหล่งสนับสนุนข้อมูลเบื้องต้นให้นักข่าวได้ทันที ยกตัวอย่างเช่น การเสนอข่าวการถึงแก่กรรมของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ในกรณีนี้เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนว่า ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์มีบทบาทในการส่งเสริมการผลิตข่าว เพราะนักข่าวจะไม่มีเวลาสำหรับการค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่นมาประกอบการรายงานข่าว

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ถึงแก่กรรม เวลา 04.15 น. ของ วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 นักข่าวต้องรายงานข่าวแบบปกติทั่วไป และต้องเขียนรายงานพิเศษลงในหนังสือพิมพ์มดิชน ฉบับวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 (ภาคผนวก จ) เกี่ยวกับประวัติชีวิตและการทำงานของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ดังนั้นนักข่าวต้องใช้บริการจากศูนย์ข้อมูลแน่นอนในเรื่องของชีวประวัติของท่าน เพราะภายในวันที่ 28 กรกฎาคม 2540 นักข่าวจะต้องเขียนรายงานพิเศษให้เสร็จก่อนปิดต้นฉบับ หากศูนย์ข้อมูลมดิชนไม่มีเพิ่มประวัติเตรียมข้อมูลของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ไว้ให้ นักข่าวจะต้องยุ่งยากในการไปค้นหาข้อมูลจากแหล่งอื่นภายในระยะเวลาจำกัด เพราะข่าวนี้เป็นข่าวด่วนที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา ศูนย์ข้อมูลจึงมีส่วนในการให้ข้อมูลสนับสนุนในเรื่องของชีวประวัติ ประวัติการทำงาน ประวัติพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อนักข่าวได้ข้อมูลเบื้องต้นแล้ว เป็นหน้าที่ของนักข่าวที่ต้องนำไปเรียบเรียง จับประเด็นที่น่าสนใจมานำเสนออย่างที่เขาต้องการจะเขียน

ในส่วนของห้องสมุดภาพซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์ข้อมูลมดิชน ก็มีส่วนในการเสริมการผลิตข่าวนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้นด้วยเช่นกัน ด้วยการนำภาพจากแฟ้มภาพบุคคลของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช มามอบให้กองบรรณาธิการนำไปเลือกเพื่อใช้ประกอบการรายงานข่าว ทำให้ข่าวที่นำเสนอมีรายละเอียดครบถ้วนและมีรูปภาพประกอบ

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่นักข่าวต้องการอาจจะไม่ได้มาจากศูนย์ข้อมูลทั้งหมด เพราะการรายงานข่าวเป็นเรื่องของการขายความสดใหม่ รวดเร็ว ดังนั้นนักข่าวจำเป็นต้องได้ข้อมูลปัจจุบันจากแหล่งอื่นประกอบ เช่น ข้อมูลจากพรรคประชาธิปัตย์ จากทางบ้านและครอบครัวของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช หรือจากโรงพยาบาล เพื่อให้ได้ข้อมูลปัจจุบันมารายงานเป็นข้อเท็จจริงพื้นฐานด้วย ซึ่งการรายงานข่าวในลักษณะนี้เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว

ข้อมูลในลักษณะนี้อาจไม่จำเป็นต้องอาศัยศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ เพราะนักข่าวจะมีแหล่งข่าวบุคคลในการให้สัมภาษณ์ แต่ถ้าเป็นการรายงานข่าวเจาะลึกต้องหาข้อมูลเบื้องหลังประกอบ นักข่าวต้องอาศัยข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์แทบทุกครั้ง โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกระทันหัน เช่น การถึงแก่กรรมของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็นต้น

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี หัวหน้าศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2540) ได้อธิบายถึงความเป็นมาและลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ความเป็นมา

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เริ่มก่อตั้งในปี 2506 เรียกว่า แผนกข่าวภาพ-เอกสาร ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “แผนกประวัติ - ภาพ - ข่าว” ในปี 2518 ก่อนจะจัดตั้งเป็น “แผนกห้องสมุด” ในปี 2522 และเป็นแผนก “ศูนย์ข้อมูล” ในปี 2530

ตั้งแต่เดือนมกราคม 2538 บริษัท วัชรพล จำกัด มีนโยบายที่จะปรับปรุงศูนย์ข้อมูลให้มีความทันสมัยและสามารถให้บริการแก่กองบรรณาธิการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสร้างฐานข้อมูลรองรับการขยายตัวของบริษัทในอนาคต จึงได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการข้อมูลประเภทต่าง ๆ คืบ

ในการปรับปรุงศูนย์ข้อมูลตามนโยบายใหม่นี้ ต้องมีการปรับระบบการบริหารงานใหม่ ต้องเพิ่มและพัฒนาบุคลากร อุปกรณ์สำนักงาน รวมทั้งวิธีการทำงานใหม่แก่พนักงาน โดยในปี 2539 ได้เน้นหนักด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการขยายงานในอนาคต

โครงสร้างการทำงานของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

โครงสร้างการทำงานของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. ส่วนวิเคราะห์ข่าว
2. ส่วนข้อมูล ประวัติบุคคล และเอกสารอ้างอิง
3. ส่วนฟิล์ม และภาพข่าว
4. ส่วนบันทึกข้อมูลและบริการ

ส่วนวิเคราะห์ข่าว

บรรณาธิการส่วนวิเคราะห์ข่าวมีหน้าที่หลักคือ วิเคราะห์แยกประเภทข่าว กำหนดคำเพื่อเตรียมการจัดเก็บข้อมูลข่าวเข้าสู่ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ และมีหน้าที่ค้นหาเอกสารข่าวต่าง ๆ ให้กับนักข่าว หัวหน้าข่าว และคอลัมนิสต์ ที่เข้ามาใช้บริการ

นอกจากนี้ยังต้องเสนอแนะความเห็นต่อการเสนอข่าวรวมทั้งการเสนอประเด็นข่าวที่น่าสนใจต่อที่ประชุมข่าวของกองบรรณาธิการด้วย หน้าที่เพิ่มเติมของบรรณาธิการส่วนนี้คือต้องสรุปประเด็นข่าวที่น่าสนใจเพื่อความสะดวกของนักข่าวในการค้นหาข้อมูลข่าวย้อนหลังด้วย บรรณาธิการในส่วนนี้มีทั้งหมด 14 คน

ส่วนข้อมูล ประวัติบุคคล และเอกสารอ้างอิง

บรรณาธิการส่วนนี้มีหน้าที่หลัก คือเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญนอกจากที่ปรากฏอยู่ในข่าว เพื่อให้ให้นักข่าวใช้เป็นข้อมูลประกอบในการเขียนข่าว ข้อมูลประเภทนี้ ตัวอย่างเช่น การเก็บรวบรวมประวัติบุคคลสำคัญต่าง ๆ ทั้งไทยและต่างประเทศ พร้อมทั้งเก็บชื่อและตำแหน่งของข้าราชการตำแหน่งสำคัญ ๆ เช่น ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการปกครอง ในส่วนของเอกสารอ้างอิงก็ต้องเก็บด้วย เช่น เก็บรวบรวมนิตยสาร และหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อการทำข่าวและเขียนข่าวของกองบรรณาธิการ

นอกจากนี้บรรณารักษ์ส่วนนี้มีหน้าที่พิเศษ . คือช่วยเหลืองานเฉพาะกิจของศูนย์ข้อมูล เช่น โครงการไทยรัฐสู่ภัยอากาศพิช โครงการอบรมนักข่าวต่างจังหวัด งานข่าวการเลือกตั้ง การจัดประชุมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้แก่พนักงานกองบรรณาธิการ และดูแลการตอบปัญหาชิงรางวัล หน้าเคี๊ ก บรรณารักษ์ส่วนนี้มีทั้งหมด 11 คน

ส่วนฟิล์มและภาพข่าว

บรรณารักษ์ส่วนนี้มีหน้าที่ตรวจสอบรับฟิล์มภาพข่าวจากแผ่นล้างอัดรูป ของกองการผลิต เพื่อนำมาแยกแยะประเภทก่อนจะป้อนข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังต้องจัดเก็บฟิล์มและภาพข่าวที่ใช้แล้วเข้าสู่ตู้เอกสารอย่างเป็นระบบ และมีหน้าที่ค้นหาฟิล์มและภาพข่าวตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ส่วนนี้มีพนักงานรวม 8 คน

ส่วนบันทึกข้อมูลและบริการ

บรรณารักษ์ส่วนนี้มีหน้าที่หลัก คือบันทึกข้อมูลจากกฤตภาคข่าวลงในคอมพิวเตอร์และช่วยงานการบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ของศูนย์ข้อมูลลงในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้มีงานพิเศษ เช่นช่วยงานอื่น ๆ ที่จำเป็นของศูนย์ข้อมูล หรือให้บริการสืบค้นแก่บุคคลภายนอกตามความจำเป็น ส่วนนี้มีพนักงาน 9 คน

รูปแบบการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการให้บริการนักข่าวและพนักงานในบริษัท คือศูนย์ข้อมูลต้องส่งบรรณารักษ์ ซึ่งส่วนใหญ่หัวหน้าศูนย์ข้อมูลจะเป็นผู้ไปเอง ไปเข้าร่วมประชุม และเสนอแนะแนวความคิดต่อการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ที่น่าสนใจ ต่อที่ประชุมข่าวของกองบรรณาธิการ สาเหตุที่หัวหน้าศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้ไปเข้าร่วมประชุมข่าวด้วยตนเองเป็นเพราะเคยทำงานในกองบรรณาธิการข่าวมาก่อนจึงเข้าใจงานของกองบรรณาธิการเป็นอย่างดี จึงเป็นผู้ไปเข้าร่วมประชุมข่าวประจำวันด้วยตนเองเสมอ

นอกจากนี้ยังต้องเปิดให้บริการนักข่าวในกองบรรณาธิการตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวันด้วย แต่ถ้าเป็นพนักงานบริษัทแผนกอื่นๆ จะเปิดให้บริการในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 9.00 - 17.00 น. เท่านั้น

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐไม่มีนโยบายให้บริการบุคคลภายนอก ยกเว้นบุคคลที่ได้ อนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากผู้อำนวยการบริษัทหรือหัวหน้ากองบรรณาธิการเท่านั้น

นักข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐไม่ได้รับอนุญาตให้ยืมวารสาร หนังสือพิมพ์ หรือเพิ่ม ข่าวออกนอกศูนย์ข้อมูล ยกเว้นคนที่มีหนังสือรับรองจากหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หรือหัวหน้า แผนกข่าวต้นสังกัดมาขึ้นให้ศูนย์ข้อมูลเท่านั้น แต่ถ้าเป็นหนังสืออ่านทั่วไป นักข่าวและ พนักงานอื่น ๆ สามารถยืมออกนอกศูนย์ข้อมูลได้ครั้งละไม่เกิน 2 เล่ม ให้ระยะเวลา 5 วัน ถ้านักข่าวหรือพนักงานคนใดทำเพิ่มข่าว หรือข้อมูลประเภทใดก็ตามสูญหาย จะต้องเสียค่าปรับ เป็นสองเท่าของราคาหนังสือโดยวิธีหักเงินเดือน หรือต้องหาหนังสือชื้อเดียวกันมาแทนให้

นักข่าวทุกคนไม่ได้รับอนุญาตให้หยิบเพิ่มข่าวหรือค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง นักข่าวจะ ต้องแจ้งบรรณาธิการว่าต้องการข่าวประเภทใด บรรณาธิการจะไปหยิบให้ ถ้านักข่าวต้องการถ่าย เอกสารต้องมาบอกบรรณาธิการแล้วบรรณาธิการจะจัดการให้ แต่นักข่าวต้องเสียค่าบริการถ่าย เอกสารแผ่นละ 1 บาท ด้วย

การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล ใน ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การจัดเก็บ Clipping ข่าว (กฤตภาค) หรือ Phrasea Project ภายหลังจากที่บริษัทได้ ชื่อโปรแกรมและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องจากบริษัท SPV เมื่อประมาณเดือนกันยายน 2538 แต่เนื่อง จากเกิดปัญหาทางเทคนิคบางประการทำให้โปรแกรมดังกล่าวยังไม่สามารถทำงานได้เต็มระบบ จนกระทั่งเมื่อต้นปี 2539 โปรแกรมเริ่มทำงานได้ในระดับหนึ่ง สามารถต่อเชื่อมให้แผนกข่าว ต่าง ๆ เปิดใช้งานได้รวม 10 จุด ตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539

2. การจัดเก็บรายการฟิล์ม หรือ Film Registration Project ตั้งแต่ต้นปี 2539 แผนก คอมพิวเตอร์ได้แนะนำให้เปลี่ยนระบบการจัดเก็บโปรแกรม Filemaker Pro มาเป็นโปรแกรม Phrasea โดยใช้โปรแกรม 4D เป็นตัวสนับสนุน ปรากฏว่าได้ผลในระดับหนึ่ง หลังจากที่ได้มี การปรับปรุงมาตลอดปี 2539 อย่างไรก็ตาม ในปี 2540 ศูนย์ข้อมูลมีเป้าหมายที่จะนำข้อมูลที่เก็บ ไว้เดิมมาเก็บไว้ในฐานข้อมูลเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการค้นหา

3. การจัดระบบฐานข้อมูลประวัติบุคคลใหม่ หรือ Bio-data Project ซึ่งขณะนี้ อยู่บนฐานข้อมูลระบบ AS/400 ที่มีความล่าช้า และต้องการปรับปรุง ปัจจุบันได้มีการทดลองนำเข้าสู่ฐานข้อมูลในระบบ Phrasea แล้ว พบว่าสามารถทำได้แต่การพัฒนาโปรแกรมในส่วนนี้ ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควรเนื่องจากพบปัญหาหลายประการในระบบ Phrasea จึงได้ชะลอโครงการไว้ก่อน คาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในต้นปี 2540

4. การจัดระบบเพิ่มข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลทีนอกเหนือจากระบบ Clipping ข่าวที่มีอยู่ โดยจะทำการเก็บดัชนี (Index) ของแฟ้มต่าง ๆ ไว้เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา และผู้ใช้สามารถ Locate ข้อมูลที่ต้องการได้ในเวลาอันรวดเร็ว โดยในปี 2539 ที่ผ่านมานี้ ได้นำข้อมูลลงในระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์แล้วบางส่วน ด้วยโปรแกรมง่าย ๆ ที่มีอยู่แล้วคือ Filemaker Pro ซึ่งหากพนักงานกองบรรณาธิการมีความพร้อม ก็สามารถนำฐานข้อมูลนี้ไปใช้ได้ จะช่วยให้การทำงานของศูนย์ข้อมูลรวดเร็วขึ้น

5. การจัดทำดัชนีหนังสือและวารสาร หรือ Book and Periodicals Index ซึ่งเป็น การนำเอาดัชนี หนังสือและวารสารที่มีอยู่แล้วในศูนย์ข้อมูลมาลงในระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม ขณะนี้อยู่ระหว่างการวางโครงสร้างของระบบฐานข้อมูลก่อนที่จะนำมาจัดเก็บด้วยระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษหาโปรแกรมที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดเก็บในลักษณะของฐานข้อมูล

6. การวางระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากฐานข้อมูลภายนอก หรือ Access to External Database ได้มีการติดตั้ง Modem สำหรับการสื่อสารกับฐานข้อมูลภายนอกมาตั้งแต่ปลายปี 2538 ขณะเดียวกัน ศูนย์ข้อมูลยังได้ปรับปรุงระบบการเข้าถึงเครือข่าย Internet ให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมต่อเข้าไปค้นหาในห้องสมุดของสถาบันการศึกษาบางแห่งได้แล้ว โดยผ่านเครือข่าย Internet

นอกเหนือจากโครงการต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว ศูนย์ข้อมูลยังพบว่าจะต้องเพิ่มเติมระบบการจัดเก็บข้อมูลอีกบางประเภท ได้แก่

1. การจัดเก็บภาพจากสำนักข่าวต่างประเทศ ซึ่งเดิมเก็บเป็นภาพขาวดำ แต่ในช่วงที่ผ่านมา กองบรรณาธิการสามารถเลือกภาพได้เองโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์บนจอภาพ ดังนั้น ศูนย์ข้อมูลจึงได้จัดทำฐานข้อมูลขึ้นมาใหม่ เพื่อจัดเก็บเฉพาะภาพที่ได้รับตีพิมพ์และภาพของบุคคลสำคัญในต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสืบค้นและเรียกกลับมาใช้ได้ อีกด้วยความรวดเร็ว

2. การจัดเก็บภาพจากกล้องระบบดิจิทัลและภาพวิดีโอ เนื่องจากกองบรรณาธิการได้นำกล้องระบบดิจิทัลมาใช้ทำให้ภาพในส่วนนี้ไม่มีฟิล์มสำหรับจัดเก็บ จึงต้องจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบกับมีภาพที่ ขทร. จากศูนย์ต่าง ๆ 30 แห่ง ส่งผ่านระบบคอมพิวเตอร์เข้ามายังส่วนกลางเป็นระบบดิจิทัล กว่าจะส่งฟิล์มเข้ามาต้องใช้เวลาทำให้ไม่มีภาพเมื่อต้องการนำมาใช้อีก ศูนย์ข้อมูลจึงได้จัดทำฐานข้อมูลสำหรับเก็บภาพทั้ง 2 ส่วนนี้เพิ่มขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับงานที่เพิ่มขึ้นมาดังกล่าว

3. การจัดทำฐานข้อมูลการให้บริการ ด้วยศูนย์ข้อมูลได้ปรับปรุงระบบการให้บริการมาเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและตอบสนองความต้องการของพนักงานกองบรรณาธิการได้สมบูรณ์ที่สุด จึงได้ขอความร่วมมือจากแผนกคอมพิวเตอร์ในการจัดทำฐานข้อมูลการให้บริการศูนย์ข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงลักษณะงานที่มีผู้ขอใช้บริการมากที่สุด รวมทั้งช่วงเวลาในการใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และจัดระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทบาทของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการเสริมการผลิตข่าว

ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีส่วนในการช่วยส่งเสริมการผลิตข่าวของกองบรรณาธิการแทบทุกครั้งที่มีเหตุการณ์เร่งด่วนเกิดขึ้น เช่น อุบัติเหตุครั้งใหญ่ที่ต้องทำเป็นรายงานพิเศษเสนอเบื้องหลัง หรือประเด็นแฉดราม่าที่น่าสนใจ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับบุคคลสำคัญในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องรายงานข่าวกระทันหัน เช่น กรณีการถึงแก่อสัญกรรมของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เหตุการณ์ข่าวนี้เป็นข่าวด่วน เกิดขึ้นกระทันหัน นักข่าวหนังสือพิมพ์ทุกคนมีเวลาประมาณ 10 ชั่วโมง ในการหาประเด็นข่าวที่น่าสนใจเกี่ยวกับชีวิตของท่านมานำเสนอ เพราะ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็นบุคคลสำคัญระดับอดีตนายกรัฐมนตรีของไทย ดังนั้นหนังสือพิมพ์จะรายงานข่าวแก่ ท่านถึงแก่อสัญกรรมเมื่อไร ด้วยโรคอะไร ที่ไหน คงไม่ได้ ข่าวนี้ต้องมีการรายงานพิเศษ ของไทยรัฐเขียนลงเป็น สก๊ิปหน้าหนึ่ง วันที่ 30 กรกฎาคม 2540 (ภาคผนวก จ) หลังจากวันที่ 29 กรกฎาคม ได้เสนอข่าวที่เป็นกรารายงานเหตุการณ์ปัจจุบันทั่วไปอย่างละเอียดแล้ว ในการทำรายงานพิเศษเรื่องของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นั้น ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐต้องให้บริการนักข่าวในด้านชีวประวัติบุคคล ซึ่งศูนย์ข้อมูลมีเพิ่มประวัติของท่านเก็บไว้อยู่แล้วอย่างละเอียดพอสมควร นักข่าวไม่จำเป็นต้องออกไปหาข้อมูลเอกสารจากแหล่งข่าวอื่น ๆ เพราะศูนย์ข้อมูลจัดหาให้ได้

ถ้าเป็นชีวประวัติบุคคลสำคัญ ศูนย์ข้อมูลจะให้การสนับสนุนการทำข่าวได้เต็มที่ เพราะข้อมูลด้านนี้มีมากและค่อนข้างจะครบถ้วน เช่นในกรณีของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นักข่าวได้ใช้ประโยชน์จากศูนย์ข้อมูลเต็มที่ ในสัปดาห์หน้าหนึ่ง ที่เขียนลงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 30 กรกฎาคม 2450 ถ้าเป็นข้อมูลส่วนชีวประวัติ และประวัติการทำงาน จะเป็นข้อมูลที่ได้มาจากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลยังค้นหารูปภาพของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช จากแฟ้มภาพบุคคลมาให้ให้นักข่าวนำไปประกอบการเขียนข่าวด้วย สรุปได้ว่าศูนย์ข้อมูลมีส่วนในการช่วยส่งเสริมการผลิตข่าวได้แน่นอน โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดข่าวฉุกเฉินเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ หรือเหตุการณ์สำคัญ เพราะศูนย์ข้อมูลต้องมีแฟ้มข่าวหัวข้อนั้นเก็บไว้อยู่แล้ว สามารถค้นหาให้นักข่าวได้ทันทีที่เขาต้องการ

ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น

คุณไพโรจน์ นันทาวงศ์ บรรณารักษ์ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น (สัมภาษณ์, 21 พฤศจิกายน 2539) ได้อธิบายถึงลักษณะของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลข่าวสารในศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น

บรรณารักษ์ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น ได้ให้รายละเอียดในด้านนี้ว่า ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นอยู่ในสังกัดกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นและกรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการทางด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักข่าวและพนักงานบริษัทในเครือเนชั่นทั้งหมด ในด้านข้อมูลข่าวสารที่มีในศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นนั้น แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. กฤตภาค (Clippings)
2. รูปภาพ ได้แก่ ภาพสไลด์ ภาพสี ภาพขาวดำ และฟิล์มเนกาตีฟ
3. สิ่งพิมพ์และเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ

กฤตภาค (Clipping)

กฤตภาคจะมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในส่วนภาษาไทยแบ่งเป็น 10 หมวด และในแต่ละหมวดจะแยกย่อยออกไปอีก บรรณารักษ์จะตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและเดอะเนชั่น โดยจะเน้นที่ข่าวธุรกิจเพื่อเตรียมไว้ให้บริการนักข่าวของกรุงเทพธุรกิจ บางครั้งข้อมูลเหล่านั้นสามารถขายให้กับบุคคลภายนอกที่ต้องการด้วย นอกจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและเดอะเนชั่นที่ต้องตัดข่าวทำเป็นกฤตภาคแล้ว บรรณารักษ์ยังต้องตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์อื่น ๆ อีก รวมทั้งหมด 18 ฉบับ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย แต่ส่วนใหญ่จะตัดจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและเดอะเนชั่นเป็นหลัก ส่วนหนังสือพิมพ์อื่นๆ บรรณารักษ์จะตรวจสอบข่าวเพื่อเอาไปขายข้อมูลให้กับบุคคลภายนอกที่ต้องการข่าวบางหัวข้อเท่านั้น มีการตัดเก็บเป็นกฤตภาคบ้างแต่ไม่มากนัก

ในการจัดเก็บกฤตภาคจะแบ่งเป็น 10 หมวด ตามหลักการทางบรรณารักษศาสตร์ แต่ละหมวดจะแบ่งโดยใช้สีเพื่อแยกให้สังเกตง่าย เช่น สีเขียวเป็นเรื่องการเมือง สีแดงเป็นเรื่องการตลาด เป็นต้น ในแต่ละสีจะแบ่งเป็นหัวเรื่อง (Heading) เรียงตามพยัญชนะ ก - ฮ ในการตั้งชื่อหัวเรื่องบรรณารักษ์จะต้องปรึกษากันก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเวลาค้นหาข่าว

ข้อมูลข่าวภาษาไทยเริ่มเก็บตั้งแต่เดือนตุลาคม 2530 แต่ถ้าเป็นภาษาอังกฤษสามารถค้นข้อมูลย้อนหลังได้สูงสุด 25 ปี แต่ไม่ใช่ในทุกหัวเรื่อง มีบางหัวเรื่องเท่านั้นที่สามารถย้อนหลังได้นานกว่า 20 ปี

การเก็บหนังสือพิมพ์ฉบับสมบูรณ์จะเขียนเล่มเก็บเฉพาะเดอะเนชั่น กรุงเทพธุรกิจ บางกอกโพสต์ และเอเชียน วอลสตรีท เท่านั้น หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ จะเก็บเป็นตัวเล่มประมาณ 1 เดือน และต้องทิ้งไปเพราะไม่มีพื้นที่พอเก็บได้ทั้งหมด

รูปภาพ

ในส่วนของรูปภาพจะรวมอยู่ในศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นด้วย เมื่อผู้ใช้บริการของศูนย์ข้อมูลเข้ามาค้นหาข่าวจากกฤตภาคจะสามารถทราบได้ทันทีว่าข่าวนั้นมีภาพประกอบหรือไม่ รูปภาพส่วนใหญ่จะได้มาจากช่างภาพของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นและกรุงเทพธุรกิจ และจากนักข่าวอิสระบ้างจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้จะมีรูปภาพจากศูนย์ข่าวภูมิภาค เช่น หาดใหญ่ เชียงใหม่ ขอนแก่น เป็นต้น ปัจจุบันมีภาพข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศมาเพิ่มด้วย โดยส่งมาทาง

Telex เข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และพิมพ์ออกมาเก็บไว้ ภาพข่าวทุกข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศจะมี วัน เดือน ปี ที่พิมพ์ด้วย

ในการจัดเก็บรูปภาพจะแบ่งเป็น 2 หมวด คือรูปบุคคล และรูปเหตุการณ์ โดยจัดเรียงตามตัวอักษร ก - ฮ และจัดทำดัชนี (Index) เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา ในการตั้งชื่อหัวเรื่องรูปภาพจะต้องอ้างอิงกับหัวเรื่องกฤตภาคด้วยเพื่อความสะดวกในการค้นหาควบคู่กันไป

นอกจากเก็บในลักษณะรูปภาพแล้ว ยังเก็บในรูปของฟิล์มและภาพสไลด์ด้วย โดยแยกเก็บตามรูปบุคคลและเหตุการณ์เหมือนการจัดทำดัชนีรูปภาพตามตัวอักษร ก - ฮ

นอกจากกฤตภาคและรูปภาพแล้ว ข้อมูลในศูนย์ข้อมูลจะมีสิ่งพิมพ์และเอกสารอ้างอิงจำนวนหนึ่ง แต่มีหนังสือเล่มไม่มากเพราะยังไม่มียังประมาณในส่วนนั้น หนังสือที่มีส่วนใหญ่ได้จากที่กองบรรณาธิการส่งมาให้ และมีหนังสือในเครือ เช่น เนชั่นสุดสัปดาห์ แต่จะไม่มีหนังสือบันเทิงต่าง ๆ

รูปแบบการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น

บรรณารักษ์ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่น ให้ข้อมูลในด้านนี้ว่า บรรณารักษ์ของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นมี 5 คน และมีผู้ช่วย 7 คน รวมทั้งหมดเป็นบุคลากร 12 คน ผู้ช่วยบรรณารักษ์ 7 คน มีหน้าที่ตัดข่าว และเลือกข่าวเก็บใส่แฟ้มเพื่อนำไปให้บรรณารักษ์ตรวจดูและให้หัวเรื่อง (Heading) เมื่อบรรณารักษ์ให้หัวเรื่องเรียบร้อยแล้วจะนำไปให้ผู้ช่วยอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้จัดใส่แฟ้มในหมวดที่แต่ละคนรับผิดชอบต่อไป

ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นเปิดบริการตั้งแต่ 7.00 - 24.00 น. ทุกวันสำหรับนักข่าวและพนักงานในเครือทั้งหมด สำหรับบุคคลภายนอกสามารถใช้บริการได้เวลา 8.00 - 17.00 น. ในวันจันทร์ - วันศุกร์ เท่านั้น

ลักษณะการใช้บริการศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นจะมีนักข่าวเข้ามาใช้บริการตลอดตั้งแต่เปิดบริการจนถึงเวลาปิด ในช่วงเช้าจะเป็นข่าวธุรกิจเพราะนักข่าวต้องหาข้อมูลเบื้องต้นหลังข่าวและตรวจสอบข่าว ส่วนในช่วงเวลาประมาณ 14.00 - 15.00 น. จะมีข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวแจกจากบริษัทต่าง ๆ เข้ามา นักข่าวจะเริ่มเขียนประมาณ 16.00 น. และปิดหน้าประมาณ 20.00 น. ในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีพนักงานฝ่ายโทรทัศน์เข้ามาตรวจสอบข่าวประจำวัน

ในการให้บริการนักข่าว ถ้านักข่าวต้องการถ่ายเอกสารข้อมูลที่ศูนย์ข้อมูลจะต้องเสียค่าบริการถ่ายเอกสารแผ่นละ 3 บาท แต่ถ้านักข่าวนำข้อมูลไปถ่ายเอกสารที่กองบรรณาธิการของตนเองจะไม่ต้องเสียค่าบริการ นักข่าวสามารถขี้นเพิ่มข่าวออกไปข้างนอกได้ไม่เกิน 3 เพิ่มต่อ 1 คน โดยต้องมีการลงชื่อขี้นคั่นด้วย โดยส่วนใหญ่ นักข่าวของกรุงเทพธุรกิจจะใช้บริการมากกว่าเดอะเนชั่น เพราะมี Section หลากหลายมากกว่า

สำหรับบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นนั้น ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการวันละประมาณ 10 คน ถ้าเป็นนักศึกษาจะมีมากในช่วงเปิดเทอม โดยเฉพาะช่วงก่อนสอบ บุคคลทั่วไปอาจจะมาจากบริษัทที่ต้องการหาข้อมูล หรือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ และนิตยสารก็มีบ้าง

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล

ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นมีแนวโน้มจะนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ให้บริการนักข่าว โดยจะนำข้อมูลกฤตภาคใส่เข้าไปในคอมพิวเตอร์ เพื่อลดขั้นตอนในการตัดข่าวเก็บเข้าแฟ้มเพื่อทำเป็นกฤตภาค และในส่วนของข่าวจากกรุงเทพธุรกิจและเดอะเนชั่น นักข่าวจะสามารถเรียกขี้นมาดูได้เลย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นจะสร้างขึ้นเองเพื่อให้ใช้งานในศูนย์ข้อมูลโดยเฉพาะ คาดว่าจะมีลักษณะการใช้งานโดยการพิมพ์หัวข้อที่ต้องการขี้นเข้าไป เพื่อเรียกข้อมูลขี้นมาดู ในอนาคตถ้าระบบต่าง ๆ ในศูนย์ข้อมูลพร้อมทุกอย่าง จะมีการจัดตั้งศูนย์วิจัยและฝ่ายขายข้อมูลขี้นมาทำหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะด้วย

งบประมาณ

ปัจจุบันงบประมาณของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นได้มาจากกองบรรณาธิการเดอะเนชั่นและกรุงเทพธุรกิจจัดสรรมาให้ แต่ทางศูนย์ข้อมูลต้องการมีรายได้เพื่อใช้จ่ายเอง ซึ่งศูนย์ข้อมูลสามารถหารายได้จากการขายข้อมูลให้บุคคลภายนอก มีทั้งบุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา และบริษัทต่าง ๆ ในการขายข้อมูลให้กับลูกค้าจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าสถานที่ตั้งอยู่ไกลหรือไม่ สามารถส่งข้อมูลทางโทรสารได้หรือไม่ ถ้าต้องส่งทางพนักงานส่งเอกสาร จะต้องออกเดินทางประมาณ 8.00 น. เพื่อให้ถึงลูกค้าก่อน 12.00 น. ในส่วนของค่าใช้จ่ายจะคิดตามปริมาณข้อมูลและระยะทางนำส่ง วิธีการชำระค่าบริการ ลูกค้าจะต้องโอนเงินเข้าบัญชีของแผนกบัญชี หรือชำระด้วยวิธีอื่น แล้วแต่จะตกลงกัน ส่วนรายได้ที่ศูนย์ข้อมูลหามาได้จะต้องมอบให้แผนกบัญชีกลาง โดยศูนย์ข้อมูลจะออกไปเสร็จรับเงินให้ลูกค้าผู้เข้ามาใช้บริการ เมื่อหมดเวลา

ให้บริการบุคคลภายนอกในแต่ละวัน เจ้าหน้าที่ของศูนย์จะต้องนำเงินไปมอบให้ฝ่ายบัญชีเพื่อเข้าเป็นรายได้บริษัท แต่จะมีรหัสบอกว่า เป็นรายได้จากศูนย์บริการข้อมูลอยู่

บทบาทของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นในการเสริมการผลิตข่าว

หากจะให้กล่าวถึงบทบาทของศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นในการเสริมการผลิตข่าว คงจะกล่าวได้ว่าไม่ใช่ทุกข่าวที่ศูนย์ข้อมูลจะต้องมีส่วนช่วยเสริมการรายงานข่าวของนักข่าว เพราะโดยปกติถ้านักข่าวสามารถหาข้อมูลจากแหล่งข่าวได้เพียงพอที่จะรายงานเป็นข่าวประจำวัน ศูนย์ข้อมูลก็จะไม่มีความจำเป็นสำหรับนักข่าว แต่ในกรณีฉุกเฉิน นักข่าวไม่สามารถไปหาข้อมูลโดยตรงจากแหล่งข่าวได้ ศูนย์ข้อมูลก็จะ เป็น Secondary Source ให้กับนักข่าวได้ดีที่สุด อย่างเช่นในกรณีการทำข่าวของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ซึ่งถึงแก่กรรมเมื่อเวลา 04.15 น. วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับต้องลงข่าวในวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 และไม่ใช่ลงข่าวระดับผิวเผินแต่ท่านถึงแก่กรรมเมื่อไร ที่ไหน ด้วยโรคอะไรเท่านั้น หนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในประเทศไทยต้องทำข่าวในลักษณะการรายงานข่าวแบบเฉพาะกิจด้วย คือทำเป็นรายงานพิเศษ เพราะท่านเป็นบุคคลสำคัญระดับประเทศ ถ้าฉบับใดไม่ทำหรือทำไม่ทันในวันที่ 29 กรกฎาคม จะถือว่าล่าช้า ตกข่าวในการรายงานข่าวนี้นี้

หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นก็เช่นกัน นักข่าวต้องหาข้อมูลเร่งด่วนเกี่ยวกับ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ทั้งเรื่องของประวัติชีวิต ครอบครัว การศึกษา และประวัติการทำงานทางการเมือง ดังนั้นนักข่าวต้องลงมาหาข้อมูลที่ศูนย์ข้อมูลทันที เพราะเป็นแหล่งข้อมูลเอกสารที่ใกล้ที่สุด สะดวกที่สุด และประหยัดเวลาที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ศูนย์ข้อมูลจัดหาให้ก็เป็นชีวประวัติของท่าน ทั้งประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ตลอดจนประวัติการทำงานทางการเมือง รวมทั้งยังมีบทสัมภาษณ์ของบุคคลสำคัญในวงการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ที่กล่าวถึงท่านเตรียมไว้ให้ด้วย

ส่วนข้อมูลปัจจุบันที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ สาเหตุที่ท่านถึงแก่กรรม รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการพระราชทานเพลิงศพ นักข่าวที่มีหน้าที่เขียนรายงานพิเศษซึ่งอาจจะไม่ใช่คนเดียวกับที่เขียนรายงานข่าวทั่วไปในเรื่องนี้ อาจต้องไปหาข้อมูลเพิ่มเติมจากนักข่าวที่มีหน้าที่ติดตามข่าวนี้มานำเสนอเป็นการรายงานข่าวประจำวันได้

นอกจากนี้ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นยังมีส่วนช่วยเหลือในด้านของรูปภาพด้วย จะเห็นได้ว่า รายงานพิเศษของเดอะเนชั่นจะมีรูปภาพประกอบหลายรูป (ภาคผนวก จ) ทั้งรูปบุคคลที่เป็นใบหน้าอย่างเดียว และรูปที่กำลังทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์บริการข้อมูลเนชั่นจะมีรูปภาพเก็บไว้

ค่อนข้างมาก ถ้านักข่าวไม่สามารถหารูปได้จากกองบรรณาธิการ จะต้องลงมาขอที่ศูนย์ข้อมูลซึ่งมักจะได้ทุกครั้ง โดยเฉพาะรูปบุคคล เพราะศูนย์ข้อมูลถือว่ารูปภาพ หรือฟิล์ม สไลด์ต่าง ๆ เป็นข้อมูลสำคัญช่วยเสริมการรายงานข่าวได้

ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ

คุณทัศนีย์ คำน้อย บรรณารักษ์ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ (สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2540) ได้อธิบายถึงลักษณะของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ

บรรณารักษ์ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองบรรณาธิการ จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่พนักงานทุกคนในเครือบริษัทผู้จัดการ โดยเฉพาะนักข่าว ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเอกสารประเภทกฤตภาค (Clippings) และรูปภาพต่าง ๆ ประกอบการทำข่าว ในด้านข้อมูลข่าวสารที่มีในศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการนั้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กฤตภาค (Clippings)
2. รูปภาพ

กฤตภาค (Clippings)

ระบบการจัดเก็บกฤตภาค จะจัดแบ่งเป็นหัวเรื่อง เรียงตามตัวอักษร ก - ฮ โดยจัดเก็บแฟ้มละหนึ่งหัวเรื่อง ในอดีตศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการสั่งซื้อกฤตภาคจากบริษัทที่รับทำ News Clippings ทุกวัน แต่ปัจจุบันใช้ระบบกวาดตรวจ (Scan) หนังสือพิมพ์เข้าไปในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์แทน และใช้วิธีคัดต่อข่าวต่าง ๆ ทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อเก็บลงในฐานข้อมูลต่อไป ในปัจจุบันจึงไม่มีการตัดข่าวเก็บเข้าแฟ้มทำเป็นกฤตภาคอีกต่อไป

รูปภาพ

วิธีการจัดเก็บรูปภาพ फिल्म หรือภาพสไลด์จะเรียงตามตัวอักษร ก - ฮ โดยแบ่งเป็น 3 หมวดคือ 1. บุคคล 2. เหตุการณ์ 3. สถานที่ ในส่วนของรูปภาพ फिल्म และภาพสไลด์นั้น ฝ่ายศิลป์เมื่อใช้งานเสร็จแล้วจะส่งมาให้ศูนย์ข้อมูลเป็นคนจัดเก็บเพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา เพราะมีวิธีการจัดเก็บที่เป็นระบบ

ในส่วนของหนังสือพิมพ์ฉบับสมบูรณ์จะนำไปเก็บเล่มด้วยทุกฉบับที่มีในศูนย์ข้อมูล แต่ถ้าไม่ใช่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการจะเก็บไว้นาน 6 เดือน เท่านั้น แต่ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ผู้จัดการจะเก็บเล่มปกแข็งอย่างดีเก็บไว้เป็นข้อมูลให้นักข่าวค้นหา

รูปแบบการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ

ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการไม่มีการจัดแบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ ผู้ใช้บริการสามารถหาข้อมูลได้ทั้งประเภทเอกสารจากศูนย์ข้อมูลและจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ระบบ Intranet นักข่าวของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการสามารถเรียกดูข้อมูลข่าวสารที่ต้องการจากคอมพิวเตอร์ในกองบรรณาธิการ หรือจากคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์ข้อมูลก็ได้ วิธีการใช้คอมพิวเตอร์เรียกดูข้อมูลนั้น ผู้ใช้ต้องให้หัวข้อของข้อมูลที่ต้องการ และคอมพิวเตอร์จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับข่าวนั้นออกมาให้เลือกดูได้ตามที่ต้องการ คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์ข้อมูลมีให้บริการ 1 เครื่อง

ปัจจุบันศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการมีเจ้าหน้าที่ 4 คน ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ทุกคน ไม่มีตำแหน่งหัวหน้าศูนย์ข้อมูล หน้าที่และความรับผิดชอบของบรรณารักษ์ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการในปัจจุบัน คือการจัดเก็บรูปภาพข่าว ซึ่งต้องลงในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากเก็บในลักษณะรูปภาพแล้ว ยังเก็บในรูปของฟิล์มและภาพสไลด์ด้วย

ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการให้บริการเฉพาะนักข่าวและพนักงานของบริษัทผู้จัดการเท่านั้น ไม่มีการให้บริการแก่บุคคลภายนอก โดยเปิดให้บริการเวลา 8.30 - 21.00 น. ในวันจันทร์ - วันเสาร์ แต่นักข่าวสามารถค้นหาข้อมูลได้จากฐานข้อมูลระบบ Intranet ตลอดเวลาในการให้บริการนักข่าวนั้น นักข่าวสามารถยืมหนังสือหรือนิตยสารฉบับย้อนหลังออกไปนอกศูนย์ข้อมูลได้ไม่เกิน 3 เล่ม ให้เวลา 7 วัน โดยต้องเขียนบัตรยืมคืนเหมือนห้องสมุดทั่วไป ถ้านำมาคืนเกินระยะเวลาที่กำหนด ต้องเสียค่าปรับเล่มละ 5 บาท ต่อ 1 วัน แต่ในส่วนของเพิ่มกฤตภาค และนิตยสารฉบับปัจจุบัน ไม่อนุญาตให้ยืมออกนอกศูนย์ข้อมูล

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล

ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการได้นำระบบ Intranet เข้ามาใช้ในการจัดการฐานข้อมูล ซึ่ง ระบบ Intranet นี้ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้าง เพราะยังไม่มีการนำข่าวเก่าใส่ไปในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ถ้านักข่าวต้องการค้นหาข้อมูลก่อนปี พ.ศ. 2536 นักข่าวต้องมาค้นข้อมูลจากแฟ้มข่าวที่ศูนย์ข้อมูลเท่านั้น ไม่สามารถเรียกดูได้จากระบบ Intranet

การกวาดตรวจ (Scan) ข่าวในระบบคอมพิวเตอร์นี้ เริ่มจัดทำตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2539 ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจะไม่มีการคัดข่าวเก็บเข้าแฟ้มอีก แฟ้มข่าวกฤตภาคที่มีในศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการทั้งหมดเป็นข้อมูลเก่า เก็บสำรองเอาไว้สำหรับค้นหาย้อนหลังถ้านักข่าวต้องการแฟ้มข่าวกฤตภาคสามารถหาข้อมูลย้อนหลังได้ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ คือปี 2526

ในการกวาดตรวจ (Scan) ข่าวหนังสือพิมพ์ลงในฐานข้อมูลนั้น พนักงานของบริษัทบริการข้อมูลผู้จัดการจำกัด (MIS) เป็นผู้จัดทำ บรรณารักษ์ของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ พนักงานของบริษัทบริการข้อมูลผู้จัดการ จำกัด เป็นผู้จัดทำทั้งหมด และเชื่อมโยงเข้าระบบ Intranet เพื่อให้ศูนย์ข้อมูลและกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการสามารถเรียกใช้ข้อมูลจากระบบนี้ได้ด้วย

ปัจจุบันบรรณารักษ์ได้ลองทำระบบ Library System ในคอมพิวเตอร์ โดยการนำบัตรบรรณคดีต่าง ๆ ไปพิมพ์เข้าฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ เหมือนการทำบรรณคดีทั่วไป เมื่อผู้ใช้ต้องการหาบัตรรายการเรื่องใดสามารถเรียกดูได้จากหน้าจอคอมพิวเตอร์แทนการเปิดหาจากตู้บัตรรายการ แต่ในปัจจุบันนักข่าวก็ยังนิยมค้นหาข้อมูลจากแฟ้มกฤตภาคอยู่ เพราะบางคนต้องการตัวเล่มไปอ้างอิงในการเขียนข่าว และยังคุ้นเคยกับการเปิดหาข่าวจากแฟ้มข่าวอยู่

งบประมาณ

ในส่วนของงบประมาณของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการจะไม่ได้รับเป็นตัวแทนเงินโดยตรง แต่จะได้ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ถ้าหากศูนย์ข้อมูลต้องการสิ่งใดสามารถไปเบิกกับฝ่ายธุรการได้ เมื่อถึงสิ้นเดือนจะมีบัญชีแสดงออกมาว่าเป็นรายจ่ายของศูนย์ข้อมูล งบประมาณของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการ ฝ่ายธุรการจะเป็นคนจัดให้ ส่วนใหญ่จะใช้ไปในการจัดซื้อหนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง และนิตยสาร รวมทั้งนวนิยายและเรื่องสั้นด้วย

บทบาทของศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการในการเสริมการผลิตข่าว

โดยทั่วไปศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการจะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารย้อนหลังให้กับนักข่าวเท่านั้น เพราะถ้าเป็นข่าวปัจจุบัน นักข่าวจะหาข้อมูลได้จากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงมาจาก MIS อยู่แล้ว ดังนั้นศูนย์ข้อมูลจะมีความจำเป็นต่อนักข่าวเมื่อเขาต้องการข้อมูลที่เป็นเอกสารย้อนหลังนานกว่าที่มีการบันทึกลงในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

แต่อย่างไรก็ตาม ศูนย์ข้อมูลก็ยังมีส่วนช่วยเสริมการทำงานของนักข่าวได้ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น นักข่าวไม่มีเวลาเตรียมตัว ศูนย์ข้อมูลจะเป็นแหล่งข้อมูลที่ใกล้ที่สุดที่นักข่าวจะหาได้ เช่นในการรายงานข่าวการถึงแก่กรรมของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นักข่าวต้องนำเสนอข่าวให้เร็วที่สุด ลักษณะการรายงานข่าวนี้นักข่าวต้องรายงานสองแบบ คือรายงานข่าวทั่วไปว่า ท่านเป็นใคร ถึงแก่กรรมเมื่อไร ที่ไหน สาเหตุอะไร และต้องรายงานข่าวแบบเจาะลึกด้วย คือทำเป็นรายงานพิเศษ เลือกระเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับประวัติชีวิตของท่านมานำเสนอให้แปลกกว่าฉบับอื่น

ในการเขียนรายงานพิเศษนี้ นักข่าวมีเวลาประมาณ 6 ชั่วโมง ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการจะเป็นแหล่งข้อมูลทางเอกสารที่นักข่าวต้องเข้ามาค้นคว้าเป็นแห่งแรก เพราะเขาไม่มีเวลาในการออกไปหาข้อมูลเอกสารจากแหล่งอื่น ศูนย์ข้อมูลจึงเป็นแหล่งสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานอย่างที่นักข่าวต้องการได้ในระดับหนึ่ง เช่นการเขียนรายงานพิเศษ ในคอลัมน์ Profile เรื่อง มรดก ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 (ภาคผนวก จ) นักข่าวมีเวลาประมาณครึ่งวันหลังจากที่ท่านถึงแก่กรรมในการเขียนข่าวนี้นักข่าวจึงต้องมาขอข้อมูลทุกอย่างเกี่ยวกับ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ที่ศูนย์ข้อมูล ซึ่งทางศูนย์ข้อมูลก็จัดหาข้อมูลประเภทชีวประวัติบุคคลให้ และข้อมูลเกี่ยวกับพรรคประชาธิปัตย์ เพราะนักข่าวต้องการจะเน้นเรื่องผลงานในทางการเมืองของท่าน

ในกรณีการทำข่าวเรื่องนี้ ศูนย์ข้อมูลพยายามจัดหาข้อมูลเท่าที่มีให้มากที่สุด แต่นักข่าวจะอาศัยข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลอย่างเดียวไม่ได้ เพราะในการทำข่าวต้องมีการเสนอข่าวในแง่มุมอื่นด้วย ถ้ามีข้อมูลด้านอื่นจากแหล่งข่าวอื่นมาสนับสนุนก็จะทำให้ข่าวนั้นครบถ้วนและน่าสนใจมากขึ้น ศูนย์ข้อมูลห้องสมุดผู้จัดการอาจจะไม่มีเพิ่มข่าวใหม่ ๆ มากนัก เพราะปัจจุบันใช้ระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่มีจึงเป็นข้อมูลประเภทเอกสารย้อนหลังเป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้านักข่าวต้องการข้อมูลประเภทชีวประวัติบุคคลสำคัญ หรือรูปภาพบุคคลสำคัญ ศูนย์ข้อมูลก็สามารถจัดหาให้ได้ เพราะข้อมูลประเภทนี้ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ศูนย์ข้อมูลต้องเก็บไว้อยู่แล้ว

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักข่าวในฐานะผู้ใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์

ในส่วนนี้ผลการวิจัยนำเสนอโดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักข่าวจำนวน 120 คน การวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

ลักษณะกลุ่มตัวอย่างนักข่าวผู้ใช้บริการ

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่นักข่าว จำนวน 120 คน (ตารางที่ 1) พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักข่าวจากหนังสือพิมพ์ 4 แห่ง คือ หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ แห่งละ 30 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นนักข่าว 6 ประเภท ได้แก่ นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก 3 ประเภท คือข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา / วิทยาการ / สิ่งแวดล้อม และนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา 3 ประเภท คือข่าวบันเทิง ข่าวอาชญากรรม และข่าวกีฬา ประเภทละ 20 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.7

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักข่าวชายและนักข่าวหญิง มีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมาก คือนักข่าวชายมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และนักข่าวหญิงมีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5

นักข่าวส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ กลุ่มอายุระหว่าง 26 - 30 ปี ร้อยละ 40 กลุ่มอายุระหว่าง 31 - 35 ปี ร้อยละ 13.3 และกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือระหว่าง 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.4

นักข่าวส่วนใหญ่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 0 - 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมาคือ กลุ่มอายุการทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี ร้อยละ 30.8 และกลุ่มอายุการทำงานที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.5

นักข่าวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 74.2 ที่เหลือมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักข่าว จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (N=120)	ร้อยละ (%)
ชื่อหนังสือพิมพ์		
มติชน	30	25
ไทยรัฐ	30	25
เดอะเนชั่น	30	25
ผู้จัดการ	30	25
รวม	120	100
ลักษณะงานข่าว		
กลุ่มข่าวหน้า		
ข่าวการเมือง	20	16.7
ข่าวเศรษฐกิจ	20	16.7
ข่าวการศึกษา/วิทยาการ/สิ่งแวดล้อม	20	16.7
กลุ่มข่าวเบา		
ข่าวบันเทิง	20	16.7
ข่าวอาชญากรรม	20	16.7
ข่าวกีฬา	20	16.7
รวม	120	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (N=120)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	57	47.5
หญิง	63	52.5
รวม	120	100
อายุ		
20 - 25 ปี	52	43.3
26 - 30 ปี	48	40
31 - 35 ปี	16	13.3
36 - 40 ปี	4	3.4
รวม	120	100
อายุงาน		
0 - 5 ปี	74	61.7
6 - 10 ปี	37	30.8
11 -15 ปี	9	7.5
รวม	120	100
ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด		
ปริญญาตรี	89	74.2
สูงกว่าปริญญาตรี	31	25.8
รวม	120	100

พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าว

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา
ในระยะเวลา 1 ปี

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบาในด้านความถี่ในการใช้บริการ ในระยะเวลา 1 ปี (ตารางที่ 2) พบว่า ในระยะเวลา 1 ปี นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ เป็นจำนวน 10 - 20 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา คือ 20 - 30 ครั้ง ร้อยละ 26.6 จำนวน 5 - 10 ครั้ง ร้อยละ 21.6 จำนวน 1 - 5 ครั้ง ร้อยละ 5 ส่วนจำนวนครั้งที่มิใช้บริการน้อยที่สุด คือมากกว่า 30 ครั้ง และไม่เคยใช้เลย คิดเป็นร้อยละ 3.3

ในส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ เป็นจำนวน 10 - 20 ครั้ง และ 5 - 10 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมา คือ 20 - 30 ครั้ง ร้อยละ 20.2 จำนวน 1 - 5 ครั้ง ร้อยละ 10.1 และไม่เคยใช้เลย คิดเป็นร้อยละ 6.6 ส่วนจำนวนมากกว่า 30 ครั้ง ไม่มีผู้ตอบว่าเคยใช้บริการ

ตารางที่ 2 แสดงความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา ในระยะเวลา 1 ปี จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

จำนวนครั้ง / ปี	ประเภทข่าว			
	ข่าวหนัก		ข่าวเบา	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
> 30	2	3.3	-	-
20 - 30	16	26.6	12	20.2
10 - 20	24	40	19	31.6
5 - 10	13	21.6	19	31.6
1 - 5	3	5	6	10.1
0	2	3.3	4	6.6

ช่วงเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบาในด้านช่วงเวลาในการใช้บริการ (ตารางที่ 3) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลา 12.00 - 19.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา คือช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. และช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 20.2 ช่วงเวลา 6.00 - 12.00 น. ร้อยละ 18.3 และช่วงเวลา 24.00 - 6.00 น. มีผู้ใช้บริการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.6

ในส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลา 12.00 - 19.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมา คือช่วงเวลาว่าง ร้อยละ 26.6 ช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. ร้อยละ 18.3 ช่วงเวลา 6.00 - 12.00 น. ร้อยละ 16.6 และช่วงเวลา 24.00 - 6.00 น. มีผู้ใช้บริการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 3 แสดงช่วงเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ช่วงเวลา	ประเภทข่าว			
	ข่าวหนัก		ข่าวเบา	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
6.00 -12.00	11	18.3	10	16.6
12.00 - 19.00	24	40	21	35
19.00 - 24.00	12	20.2	11	18.3
24.00 - 6.00	1	1.6	2	3.3
เวลาว่าง	12	20.2	16	26.6

ระยะเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบาในด้านระยะเวลาในการใช้บริการในแต่ละครั้ง (ตารางที่ 4) พบว่า ในแต่ละครั้งนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้ระยะเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ 15 - 30 นาที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา คือ 30 - 60 นาที ร้อยละ 26.6 น้อยกว่า 15 นาที ร้อยละ 21.6 1 - 2 ชั่วโมง ร้อยละ 13.3 และระยะเวลา 2 - 3 ชั่วโมง มีผู้ใช้บริการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 01.6

ในส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้ระยะเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ 15 - 30 นาที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา คือ น้อยกว่า 15 นาที ร้อยละ 31.6 30 - 60 นาที ร้อยละ 20.2 1 - 2 ชั่วโมง ร้อยละ 10.1 และระยะเวลา 2 - 3 ชั่วโมง ไม่มีผู้ตอบว่าเคยใช้บริการ

ตารางที่ 4 แสดงระยะเวลาในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา ในแต่ละครั้ง จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ระยะเวลา / ครั้ง	ประเภทข่าว			
	ข่าวหนัก		ข่าวเบา	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
2 - 3 ชั่วโมง	1	1.6	-	-
1 - 2 ชั่วโมง	8	13.3	6	10.1
30 - 60 นาที	16	26.6	12	20.2
15 - 30 นาที	22	36.6	23	38.3
< 15 นาที	13	21.6	19	31.6

ความดีในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าในด้านความดีในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ (ตารางที่ 5) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภท กฤตภาค (Clippings) บ่อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมา คือหนังสือพิมพ์ และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 50 ระบบ Internet ร้อยละ 35 วารสารและนิตยสาร ร้อยละ 23.3 หนังสือเล่มทั่วไป ร้อยละ 20.2 หนังสืออ้างอิง และจุลสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 15 พจนานุกรม ร้อยละ 13.3 รูปภาพ ร้อยละ 8.3 และน้อยที่สุด คือแผนที่ คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 5 แสดงความดีในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ประเภท	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า						ค่าเฉลี่ย*
	ความดี						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
หนังสือพิมพ์	30	50	25	41.6	5	8.3	2.41
กฤตภาค (Clippings) แฟ้มข่าวที่ตัดเก็บไว้	32	53.3	23	38.3	5	8.3	2.45
รูปภาพ (ทั้งภาพถ่ายและฟิล์มเนกาตีฟ)	5	8.3	32	53.3	23	38.3	1.7
หนังสืออ้างอิง	9	15	38	63.3	13	21.6	1.93
หนังสือเล่มทั่วไป	12	20.2	35	58.3	13	21.6	1.98
พจนานุกรม	8	13.3	38	63.3	14	23.3	1.9
วารสารและนิตยสาร	14	23.3	30	50	16	26.6	1.96
จุลสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล	9	15	32	53.3	19	31.6	1.83

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภท	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
แผนที่	1	1.6	16	26.6	43	71.6	1.3
ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	30	50	27	45	3	5	2.45
ระบบ Internet	21	35	29	48.3	10	16.6	2.18
ค่าเฉลี่ยรวม							2.00

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , ไม่บ่อย = 2 , ไม่เคย = 1

ความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาในด้านความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ (ตารางที่ 6) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทหนังสือพิมพ์ บ่อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมา คือ กฤตภาค (Clippings) ร้อยละ 45 ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 43.3 ระบบ Internet ร้อยละ 33.3 วารสารและนิตยสาร ร้อยละ 23.3 พจนานุกรม ร้อยละ 18.3 หนังสือเล่มทั่วไป ร้อยละ 15 หนังสืออ้างอิง ร้อยละ 13.3 รูปภาพ ร้อยละ 11.6 จุลสาร และสิ่งพิมพ์รัฐบาล ร้อยละ 8.3 และน้อยที่สุด คือ แผนที่ คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 6 แสดงความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ประเภท	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
หนังสือพิมพ์	31	51.6	21	35	8	13.3	2.38
กฤตภาค (Clippings) เพิ่มข่าวที่ตัดเก็บไว้	27	45	24	40	9	15	2.3
รูปภาพ (ทั้งภาพถ่ายและฟิล์มเนกาตีฟ)	7	11.6	32	53.3	21	35	1.76
หนังสืออ้างอิง	8	13.3	33	55	19	31.6	1.81
หนังสือเล่มทั่วไป	9	15	32	53.3	19	31.6	1.83
พจนานุกรม	11	18.3	34	56.6	15	25	1.93
วารสารและนิตยสาร	14	23.3	31	51.6	15	25	1.98
จุดสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล	5	8.3	27	45	28	46.6	1.61
แผนที่	2	3.3	15	25	43	71.6	1.31
ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	26	43.3	22	36.6	12	20.2	2.23
ระบบ Internet	20	33.3	26	43.3	14	23.3	2.1
ค่าเฉลี่ยรวม							1.93

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , 'ไม่บ่อย = 2 , 'ไม่เคย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา (ตารางที่ 7) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทกฤตภาค (Clippings) และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มากที่สุด รองลงมา คือหนังสือพิมพ์ ระบบ Internet หนังสือเล่มทั่วไป วารสารและนิตยสาร หนังสืออ้างอิง พจนานุกรม จุลสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล รูปภาพ และแผนที่ ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทหนังสือพิมพ์ มากที่สุด รองลงมา คือกฤตภาค (Clippings) ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบ Internet วารสารและนิตยสาร พจนานุกรม หนังสือเล่มทั่วไป หนังสืออ้างอิง รูปภาพ จุลสารและสิ่งพิมพ์ รัฐบาล และแผนที่ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

ประเภท	ความถี่	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
หนังสือพิมพ์	2.41	2.38
กฤตภาค (Clippings) แฟ้มข่าวที่ตัดเก็บไว้	2.45	2.3
รูปภาพ (ทั้งภาพถ่ายและฟิล์มเนกาตีฟ)	1.7	1.76
หนังสืออ้างอิง	1.93	1.81
หนังสือเล่มทั่วไป	1.98	1.83
พจนานุกรม	1.9	1.93
วารสารและนิตยสาร	1.96	1.98

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเภท	ความถี่	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
จุดสารและสิ่งพิมพ์รัฐบาล	1.83	1.61
แผนที่	1.3	1.31
ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	2.45	2.23
ระบบ Internet	2.18	2.1

ความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักในด้านความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ (ตารางที่ 8) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อชีวประวัติบุคคลสำคัญบ่อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 33.3 เศรษฐกิจ ร้อยละ 28.3 การเมือง ร้อยละ 25 อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากันคือร้อยละ 20.2 ศิลปะและบันเทิง และการตลาด มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน ร้อยละ 18.3 ศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 16.6 การแพทย์และสาธารณสุข ร้อยละ 15 ประวัติศาสตร์ ร้อยละ 10.1 ภาษา ร้อยละ 6.6 ศาสนา ร้อยละ 5 และน้อยที่สุด คือการกีฬา ร้อยละ 3.3

ตารางที่ 8 แสดงความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

หัวข้อ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
การเมือง	15	25	31	51.6	14	23.3	2.01
เศรษฐกิจ	17	28.3	29	48.3	14	23.3	2.05
การตลาด	11	18.3	25	41.6	24	40	1.78
อุตสาหกรรม	12	20.2	28	46.6	20	33.3	1.86
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	20	33.3	22	36.6	18	30.3	2.03
การแพทย์และการสาธารณสุข	9	15	29	48.3	22	36.6	1.78
การกีฬา	2	3.3	30	50	28	46.6	1.56
สิ่งแวดล้อม	12	20.2	28	46.6	20	33.3	1.86
ภาษา	4	6.6	18	30.3	38	63.3	1.43
ศิลปวัฒนธรรม	10	16.6	22	36.6	28	46.6	1.7
ศาสนา	3	5	22	36.6	35	58.3	1.46
ศิลปะและบันเทิง	11	18.3	23	38.3	26	43.3	1.75
ประวัติศาสตร์	6	10.1	20	33.3	34	56.6	1.53
ชีวประวัติบุคคลสำคัญ	23	38.3	18	30.3	19	31.6	2.06
การศึกษา	12	20.2	25	41.6	23	38.3	1.81
ค่าเฉลี่ยรวม							1.77

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , ไม่บ่อย = 2 , ไม่เคย = 1

ความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาในด้านความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ (ตารางที่ 9) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อชีวประวัติบุคคลสำคัญ และการกีฬา บ่อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมา คือ ศิลปะและบันเทิง ร้อยละ 25 ศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 15 สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 13.3 การตลาด ร้อยละ 11.6 อุตสาหกรรม ร้อยละ 10.1 การเมือง และประวัติศาสตร์ มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 8.3 ภาษาและการแพทย์และการสาธารณสุข มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 6.6 เศรษฐกิจ และการศึกษา มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 5 และน้อยที่สุด คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศาสนา ร้อยละ 3.3

ตารางที่ 9 แสดงความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

หัวข้อ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
การเมือง	5	8.3	26	43.3	29	48.3	1.6
เศรษฐกิจ	3	5	29	48.3	28	46.6	1.58
การตลาด	7	11.6	31	51.6	22	36.6	1.75
อุตสาหกรรม	6	10.1	35	58.3	19	31.6	1.78
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	3.3	38	63.3	20	33.3	1.7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หัวข้อ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
การแพทย์และการสาธารณสุข	4	6.6	35	58.3	21	35	1.71
การกีฬา	19	31.6	17	28.3	24	40	1.91
สิ่งแวดล้อม	8	13.3	27	45	25	41.6	1.71
ภาษา	4	6.6	20	33.3	36	60	1.46
ศิลปวัฒนธรรม	9	15	25	41.6	26	43.3	1.71
ศาสนา	2	3.3	20	33.3	38	63.3	1.4
ศิลปะและบันเทิง	15	25	28	46.6	17	28.3	1.96
ประวัติศาสตร์	5	8.3	18	30.3	37	45	1.46
ชีวประวัติบุคคลสำคัญ	19	31.6	20	33.3	21	35	1.96
การศึกษา	3	5	26	43.3	31	51.6	1.53
ค่าเฉลี่ยรวม							1.68

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , ไม่บ่อย = 2 , ไม่เคย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่างๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา (ตารางที่ 10) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อชีวประวัติบุคคลสำคัญ มากที่สุด รองลงมา คือเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเมือง

อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม การศึกษา การตลาด การแพทย์และการสาธารณสุข ศิลปะและ
บันเทิง ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ประวัติศาสตร์ ศาสนา และภาษา ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการข้อมูลข่าวสารในหัวข้อศิลปะและบันเทิง
และชีวประวัติบุคคลสำคัญ มากที่สุด รองลงมา คือการกีฬา อุตสาหกรรม การตลาด
การแพทย์และการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา ภาษา ประวัติศาสตร์ และศาสนา ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการข้อมูลข่าว
สารในหัวข้อต่าง ๆ จากศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

หัวข้อ	ความถี่	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
การเมือง	2.01	1.6
เศรษฐกิจ	2.05	1.58
การตลาด	1.78	1.75
อุตสาหกรรม	1.86	1.78
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.03	1.7
การแพทย์และการสาธารณสุข	1.78	1.71
การกีฬา	1.56	1.91
สิ่งแวดล้อม	1.86	1.71
ภาษา	1.43	1.46
ศิลปวัฒนธรรม	1.7	1.71
ศาสนา	1.46	1.4
ศิลปะและบันเทิง	1.75	1.96
ประวัติศาสตร์	1.53	1.46
ชีวประวัติบุคคลสำคัญ	2.06	1.96
การศึกษา	1.81	1.53

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าในด้านความถี่ในการใช้บริการเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ (ตารางที่ 11) พบว่า วัตถุประสงค์ที่นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์บ่อยมากที่สุด คือเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ หรือสารคดี คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือเพื่อตรวจสอบเบื้องหลังข่าว ร้อยละ 53.3 เพื่อตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว และเพื่ออ่านข่าวสารประจำวัน มีผู้ใช้บริการบ่อยเท่ากัน คือร้อยละ 46.6 เพื่อหาประเด็นข่าว หรือรายละเอียดที่จะนำมาเขียน ร้อยละ 41.6 เพื่อหาภาพประกอบข่าว ร้อยละ 40 เพื่อวิเคราะห์ข่าว ร้อยละ 30.3 เพื่ออ่านวารสารหรือนิตยสารพักผ่อนฆ่าเวลา ร้อยละ 25 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ร้อยละ 18.3 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ร้อยละ 15 และน้อยที่สุด คือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตารางที่ 11 แสดงความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

วัตถุประสงค์	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-หาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	35	58.3	12	20.2	13	21.6	2.36
-ตรวจสอบเบื้องหลังข่าว	32	53.3	20	33.3	8	13.3	2.4
-หาประเด็นข่าวหรือรายละเอียดที่จะนำมาเขียน	25	41.6	23	38.3	12	20.2	2.21

ตารางที่ 11 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-วิเคราะห์ข่าว	18	30.3	21	35	21	35	1.95
-ตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	28	46.6	21	35	11	18.3	2.28
-หาภาพประกอบข่าว	24	40	28	46.6	8	13.3	2.26
-ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	11	18.3	27	45	22	36.6	1.81
-ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และข้อมูล	9	15	31	51.6	20	33.3	1.81
-หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง	4	6.6	34	56.6	22	36.6	1.7
-อ่านข่าวสารประจำวัน	28	46.6	25	41.6	7	11.6	2.35
-อ่านวารสารหรือนิตยสารเพื่อพัก ผ่อนฆ่าเวลา	15	25	22	36.6	23	38.3	1.86
ค่าเฉลี่ยรวม							2.09

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , ไม่บ่อย = 2 , ไม่เคย = 1

ความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา

การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาในด้านความถี่ในการใช้บริการเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ (ตารางที่ 12) พบว่า วัตถุประสงค์ที่นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์บ่อยมากที่สุด คือเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ หรือสารคดี และ เพื่ออ่านข่าวสารประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือเพื่อตรวจสอบเบื้องหลังข่าว ร้อยละ 46.6 เพื่อตรวจสอบ

ข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ร้อยละ 41.6 เพื่อหาภาพประกอบข่าว ร้อยละ 40 เพื่อหาประเด็นข่าว หรือรายละเอียดเพื่อนำมาเขียน ร้อยละ 31.6 เพื่ออ่านวารสารหรือนิตยสารพักผ่อนมาเวลา ร้อยละ 28.3 เพื่อวิเคราะห์ข่าว ร้อยละ 23.3 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ร้อยละ 15 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ร้อยละ 11.6 และน้อยที่สุดคือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 12 แสดงความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะ ๆ จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

วัตถุประสงค์	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะ						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-หาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	30	50	14	23.3	16	26.6	2.23
-ตรวจสอบเบื้องหลังข่าว	28	46.6	19	31.6	13	21.6	2.25
-หาประเด็นข่าวหรือรายละเอียดเพื่อนำมาเขียน	19	31.6	25	41.6	16	26.6	2.05
-วิเคราะห์ข่าว	14	23.3	18	30.3	28	46.6	1.76
-ตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	25	41.6	18	30.3	17	28.3	2.13
-หาภาพประกอบข่าว	24	40	25	41.6	11	18.3	2.21
-ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	9	15	32	53.3	19	30.3	1.68
-ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล	7	11.6	28	46.6	25	41.6	1.70
-หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง	2	3.3	39	65	19	31.6	1.71

ตารางที่ 12 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ความถี่						
	บ่อย		ไม่บ่อย		ไม่เคย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-อ่านข่าวสารประจำวัน	30	50	20	33.3	10	16.6	2.33
-อ่านวารสารหรือนิตยสารเพื่อพักผ่อนฆ่าเวลา	17	28.3	19	31.6	24	40	1.88
ค่าเฉลี่ยรวม							1.99

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก บ่อย = 3 , ไม่บ่อย = 2 , ไม่เคย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา (ตารางที่ 13) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักใช้บริการเพื่อตรวจสอบเบื้องหลังข่าว มากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี เพื่ออ่านข่าวสารประจำวัน เพื่อตรวจสอบข่าวที่น่าเสนอไปแล้ว เพื่อหาภาพประกอบข่าว เพื่อหาประเด็นข่าวหรือรายละเอียดเพื่อนำมาเขียน เพื่อวิเคราะห์ข่าว เพื่ออ่านวารสารหรือนิตยสารเพื่อพักผ่อนฆ่าเวลา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล และเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาใช้บริการเพื่ออ่านข่าวสารประจำวันมากที่สุด รองลงมา คือ เพื่อตรวจสอบเบื้องหลังข่าว เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี เพื่อหาภาพประกอบข่าว เพื่อตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว เพื่อหาประเด็นข่าวหรือรายละเอียดที่จะนำมาเขียน เพื่ออ่านวารสารหรือนิตยสารเพื่อพักผ่อนฆ่าเวลา เพื่อวิเคราะห์ข่าว เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล และเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความถี่ในการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

วัตถุประสงค์	ความถี่	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-หาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	2.36	2.23
-ตรวจสอบเบื้องหลังข่าว	2.4	2.25
-หาประเด็นข่าวหรือรายละเอียดที่จะนำมาเขียน	2.21	2.05
-วิเคราะห์ข่าว	1.95	1.76
-ตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	2.28	2.13
-หาภาพประกอบข่าว	2.26	2.21
-ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	1.81	1.68
-ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล	1.81	1.70
-หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง	1.7	1.71
-อ่านข่าวสารประจำวัน	2.35	2.33
-อ่านวารสารหรือนิตยสารเพื่อพักผ่อนฆ่าเวลา	1.86	1.88

ระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า

การวิเคราะห์ระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 14) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้ามีความคาดหวังต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ในด้านการอ่านข่าวสารประจำวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมา คือด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว และด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ร้อยละ 61.6 ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ร้อยละ 60 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ร้อยละ 51.6 ด้านการวิเคราะห์ข่าว ร้อยละ 46.6 ด้านการหาภาพประกอบข่าว ร้อยละ 26.6 ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ร้อยละ 23.3 และที่คาดหวังน้อยที่สุด คือด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา คิดเป็นร้อยละ 11.6

ตารางที่ 14 แสดงระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้า						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความคาดหวัง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	36	60	24	40	-	-	2.60
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	28	46.6	32	53.3	-	-	2.46
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	37	61.6	23	38.3	-	-	2.61
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	16	26.6	33	55	11	18.3	2.08

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความคาดหวัง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา	31	51.6	21	35	8	13.3	2.38
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อมูล	37	61.6	23	38.3	-	-	2.61
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง	14	23.3	31	51.6	15	25	1.98
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	38	63.3	21	35	1	1.6	2.61
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	7	11.6	34	56.6	19	31.6	1.90
ค่าเฉลี่ยรวม							2.35

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

ระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา

การวิเคราะห์ระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 15) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา มีความคาดหวังต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ในด้านการอ่านข่าวสารประจำวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 รองลงมา คือด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ร้อยละ 63.3 ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ร้อยละ 58.3 ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ร้อยละ 51.6 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ

ภาษา ร้อยละ 45 ด้านการวิเคราะห์ข่าว ร้อยละ 41.6 ด้านการหาภาพประกอบข่าว และ ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง มีผู้คาดหวังมากที่สุด คือร้อยละ 28.3 และที่ คาดหวังน้อยที่สุด คือด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 15 แสดงระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความคาดหวัง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบ การเขียนข่าว บทความ สารคดี	31	51.6	29	48.3	-	-	2.51
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	25	41.6	35	58.3	-	-	2.41
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่น่าเสนอไป แล้ว	35	58.3	25	41.6	-	-	2.61
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	17	28.3	40	66.6	3	5	2.30
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา	27	45	26	43.3	7	11.6	2.21
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อมูล	38	63.3	22	36.6	-	-	2.63
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง	17	28.3	27	45	16	26.6	2.01
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	40	66.6	20	33.3	-	-	2.66
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	8	13.3	29	48.3	23	38.3	1.75
ค่าเฉลี่ยรวม							2.34

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา (ตารางที่ 16) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักมีความคาดหวังด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล และด้านการอ่านข่าวสารประจำวันมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ด้านการวิเคราะห์ข่าว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ด้านการหาภาพประกอบข่าว ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบามีความคาดหวังด้านการอ่านข่าวสารประจำวันมากที่สุด รองลงมา คือด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ด้านการวิเคราะห์ข่าว ด้านการหาภาพประกอบข่าว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การให้บริการ	ระดับความคาดหวัง	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	2.60	2.51
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	2.46	2.41

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การให้บริการ	ระดับความคาดหวัง	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	2.61	2.61
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	2.08	2.30
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	2.38	2.21
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล	2.61	2.63
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง	1.98	2.01
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	2.61	2.66
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	1.90	1.75

ระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนัก

การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 17) พบว่านักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักคิดว่าศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์สามารถตอบสนองความคาดหวังของนักข่าวได้มากที่สุด ในด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา คือด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ร้อยละ 26.6 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาร้อยละ 16.6 ด้านการค้นหาค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ร้อยละ 13.3 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ร้อยละ 8.3 ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา ร้อยละ 5 ด้านการหาภาพประกอบข่าว ร้อยละ 3.3 ส่วนด้านการวิเคราะห์ข่าว และด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ไม่มีผู้ตอบว่าสามารถตอบสนองได้ในระดับมาก

ตารางที่ 17 แสดงระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์
ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับการตอบสนอง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบ การเขียนข่าว บทความ สารคดี	8	13.3	34	56.6	18	30.3	1.83
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	-	-	23	38.3	37	61.6	1.38
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไป แล้ว	16	26.6	40	66.6	4	6.6	2.20
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	2	3.3	30	50	28	46.6	1.56
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา	10	16.6	45	75	5	8.3	2.08
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อมูล	5	8.3	27	45	28	46.6	1.61
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง	-	-	24	40	36	60	1.40
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	23	38.3	31	51.6	6	10.1	2.28
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	3	5	33	55	24	40	1.65
ค่าเฉลี่ยรวม							1.77

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

ระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์
ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะ

การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 18) พบว่านักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะคิดว่าศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์สามารถตอบสนองความคาดหวังของนักข่าวได้มากที่สุด ในด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา คือด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ร้อยละ 21.6 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาร้อยละ 15 ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล และด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา มีผู้คิดว่าตอบสนองได้มากเท่ากัน คือร้อยละ 10.1 ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ร้อยละ 6.6 ด้านการหาภาพประกอบข่าว ร้อยละ 3.3 ส่วนด้านการวิเคราะห์ข่าว และด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ไม่มีผู้ตอบว่าสามารถตอบสนองได้ในระดับมาก

ตารางที่ 18 แสดงระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะ จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาะ						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับการตอบสนอง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	4	6.6	32	53.3	24	40	1.67
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	-	-	25	41.6	35	58.3	1.42

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การให้บริการ	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าว						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับการตอบสนอง						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	13	21.6	36	60	11	18.3	2.03
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	2	3.3	33	55	25	41.6	1.62
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	9	15	40	66.6	11	18.3	1.97
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล	6	10.1	25	41.6	29	48.3	1.62
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง	-	-	29	48.3	31	51.6	1.48
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	22	36.6	29	48.3	9	15	2.22
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	6	10.1	34	56.6	20	33.3	1.77
ค่าเฉลี่ยรวม							1.75

* ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าว

นักและข่าวเบา (ตารางที่ 19) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักคิดว่า ด้านการอ่านข่าวสารประจำวันสามารถตอบสนองได้มากที่สุด รองลงมา คือด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ด้านการหาภาพประกอบข่าว ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการวิเคราะห์ข่าว ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาคิดว่า ด้านการอ่านข่าวสารประจำวันสามารถตอบสนองได้มากที่สุด รองลงมา คือด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี ด้านการหาภาพประกอบข่าว ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการวิเคราะห์ข่าว ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การให้บริการ	ระดับการตอบสนอง	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	1.83	1.67
-ด้านการวิเคราะห์ข่าว	1.38	1.42
-ด้านการตรวจสอบข่าวที่นำเสนอไปแล้ว	2.20	2.03
-ด้านการหาภาพประกอบข่าว	1.56	1.62
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา	2.08	1.97

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การให้บริการ	ระดับการตอบสนอง	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อมูล	1.61	1.62
-ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง	1.40	1.48
-ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	2.28	2.22
-ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	1.65	1.77

ระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบ
ข่าวหนัก

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 20) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักมีความพึงพอใจต่อศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านความเพียงพอของสถานที่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.2 รองลงมา คือด้านความเพียงพอของบุคลากร ร้อยละ 18.3 ด้านความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้บริการ ร้อยละ 15 ด้านความเพียงพอของอุปกรณ์เครื่องใช้และเทคโนโลยี ร้อยละ 10.1 ด้านความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ร้อยละ 6.6 ด้านความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล ร้อยละ 3.3 และที่พึงพอใจน้อยที่สุด คือด้านรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสาร และด้านศักยภาพและความพร้อมของ ศูนย์ข้อมูล โดยรวมในการเอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 20 แสดงระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ลักษณะของศูนย์ข้อมูล	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหน้าก						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความพึงพอใจ						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ความเพียงพอของสถานที่	12	20.2	33	55	15	25	1.95
-ความเพียงพอของบุคคลากร	11	18.3	35	58.3	14	23.3	2.53
-ความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องใช้และเทคโนโลยี	6	10.1	30	50	24	40	1.7
-ความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์	4	6.6	32	53.3	24	40	1.67
-รายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของ ข้อมูลเอกสาร	1	1.6	32	53.3	27	45	1.57
-ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ ข้อมูล	2	3.3	31	51.6	27	45	1.58
-ความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้ใช้	9	15	36	60	15	25	1.90
-ศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ ข้อมูลหนังสือพิมพ์โดยรวม ในการ เอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสารเพื่อ งานหนังสือพิมพ์	1	1.6	31	51.6	28	46.6	1.55
ค่าเฉลี่ยรวม							1.80

*ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

ระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบาในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 21) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา มีความพึงพอใจต่อศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านความเพียงพอของบุคคลากร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.2 รองลงมา คือด้าน ความเพียงพอของสถานที่ และความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้บริการ ร้อยละ 16.6 ด้านความเพียงพอของอุปกรณ์เครื่องใช้และเทคโนโลยี ร้อยละ 8.3 ด้านความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ร้อยละ 5 ด้านศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ข้อมูลโดยรวมในการเอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสาร ร้อยละ 3.3 และที่พึงพอใจน้อยที่สุด คือด้านรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสาร และความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตารางที่ 21 แสดงระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ของนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

ลักษณะของศูนย์ข้อมูล	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความพึงพอใจ						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ความเพียงพอของสถานที่	10	16.6	37	61.6	13	21.6	1.95
-ความเพียงพอของบุคคลากร	12	20.2	36	60	12	20.2	2.0
-ความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องใช้และเทคโนโลยี	5	8.3	28	46.6	27	45	1.63
-ความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์	3	5	30	50	27	45	1.6
-รายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของ ข้อมูลเอกสาร	1	1.6	34	56.6	25	41.6	1.6

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ลักษณะของศูนย์ข้อมูล	นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบา						ค่าเฉลี่ย*
	ระดับความพึงพอใจ						
	มาก		ปานกลาง		น้อย		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
-ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล	1	1.6	34	56.6	25	41.6	1.6
-ความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้ใช้	10	16.6	34	56.6	16	26.6	1.9
-ศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์โดยรวม ในการเอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสารเพื่องานหนังสือพิมพ์	2	3.3	33	55	25	41.6	1.6
ค่าเฉลี่ยรวม							1.73

*ค่าเฉลี่ยคำนวณจาก มาก = 3 , ปานกลาง = 2 , น้อย = 1

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา (ตารางที่ 22) พบว่า นักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักมีความพึงพอใจด้านความเพียงพอของบุคลากรมากที่สุด รองลงมา คือด้านความเพียงพอของสถานที่ ด้านความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้ใช้ ด้านความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องใช้และเทคโนโลยี ด้านความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ด้านความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล ด้านรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลเอกสาร และด้านศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์โดยรวมในการเอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสารเพื่องานหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวเบามีความพึงพอใจด้านความเพียงพอของบุคคลากรมากที่สุด รองลงมา คือด้านความเพียงพอของสถานที่ ด้านความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้ใช้ ด้านความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องใช้และเทคโนโลยี ด้านศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์โดยรวมในการเอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสารเพื่องานหนังสือพิมพ์ ด้านความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ด้านรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลเอกสาร และด้านความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ข้อมูล ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ ระหว่างนักข่าวที่รับผิดชอบข่าวหนักและข่าวเบา

ลักษณะของศูนย์ข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
-ความเพียงพอของสถานที่	1.95	1.95
-ความเพียงพอของบุคคลากร	2.53	2.0
-ความเพียงพอของอุปกรณ์ เครื่องใช้และเทคโนโลยี	1.7	1.63
-ความเพียงพอของข้อมูลเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์	1.67	1.60
-รายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ของ ข้อมูลเอกสาร	1.57	1.60
-ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ ข้อมูล	1.58	1.60
-ความเพียงพอของเวลาที่เปิดให้ใช้	1.90	1.90
-ศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ ข้อมูลหนังสือพิมพ์โดยรวม ในการ เอื้ออำนวยต่อการผลิตข่าวสารเพื่อ งานหนังสือพิมพ์	1.55	1.61

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้ใช้บริการและการตอบสนองในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างระดับความคาดหวังของนักข่าว และระดับการตอบสนองของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการให้บริการในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 23) พบว่า ด้านที่นักข่าวมีความคาดหวังมาก แต่ได้รับการตอบสนองน้อยที่สุด คือด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี รองลงมา คือด้านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและข้อมูล ด้านการตรวจสอบข่าวที่น่าเสนอไปแล้ว ด้านการวิเคราะห์ข่าว ด้านการหาภาพประกอบข่าว ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน และด้านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ส่วนด้านที่มีความแตกต่างระหว่างระดับการคาดหวังและระดับการตอบสนองน้อยที่สุด คือด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ความคาดหวังของนักข่าวที่มีต่อการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ได้รับการตอบสนองน้อยในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นไปตามข้อสันนิษฐานของการวิจัย

ตารางที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการคาดหวังและระดับการตอบสนองการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าว จำแนกตามจำนวนและร้อยละ

การให้บริการ	ระดับการคาดหวัง		ระดับการตอบสนอง		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- ด้านการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเขียนข่าว บทความ สารคดี	2.84	.367	1.71	.638	17.79**
- ด้านการวิเคราะห์ข่าว	2.40	.492	1.41	.495	14.69**
- ด้านการตรวจสอบข่าวที่น่าเสนอไปแล้ว	2.85	.359	2.18	.550	14.88**

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การให้บริการ	ระดับการคาดหวัง		ระดับการตอบสนอง		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- ด้านการหาภาพประกอบข่าว	2.28	.522	1.59	.558	11.09**
- ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา	2.49	.580	1.98	.580	6.88**
- ด้านการตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาและข้อมูล	2.67	.470	1.60	.612	14.87**
- ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนา ตนเอง	2.01	.698	1.43	.498	7.83**
- ด้านการอ่านข่าวสารประจำวัน	2.70	.478	2.25	.651	7.79**
- ด้านการพักผ่อนฆ่าเวลา	1.92	.596	1.60	.571	4.92**

** P < 0.01

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักข่าวในฐานะผู้ใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ด้านลักษณะกลุ่มตัวอย่างนักข่าวผู้ใช้บริการ พฤติกรรมการใช้บริการศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ของนักข่าว ระดับการคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระดับความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังในการให้บริการของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ และระดับความพึงพอใจต่อลักษณะของศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยเป็นไปตามข้อสันนิษฐานคือ ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของนักข่าวได้ดีเพียงพอ